

memet obsecante cū festinatione requam.
Tunc heliseus deducens eos insamaria ad
regē iorā pcepit ut clauderent porte & regis
exercitū circa syros staret. Quo facto rursū orauit dī
ut hostiū oculos aperiret & caliginē ab eis auferret. Itē
repente ab illa ciuitate reuocati inuenerūt
se int̄ medios inimicos existere & obstupe
scentes syri in nimia sunt angustia cōstituti.
& qualis utiq; potuisset eis puenire sic inopi
nabili & diuino op̄e puenire. Tunc regē ioram
cōsulemc ppha si eos iaculari pcepisset. h̄c
qdē. eriphibuit heliseus dicens. iniustū ēē
qui lege bellica n̄ capiunt occidi. Illos autē ni
hil mali in eis fecisse puincia si nescientes
adeū uenisse uirtute diuina. Deditq; cōsiliū
ut & hospitalitatē eis pberet. & msa eius sine
lesione fruerent. Ioram ū obediens pphē. dū
cū uia p̄buisset opulentissima syris dimisit
eos ad pp̄ū remeare regē. His ū redeuntibus
& quē puenerant indicantib; admiratus ad
ber inopinabile isrlitarū dī p̄sentia atq; uir
tute parit & pphā cui sic adeēt apte diui
nitas latent iā nequaquā uoluit cōtra regē isrl
itarū aliqd at̄ptare. metuens helisēū. palam
ū pugnare disposuit multitudine militie.
& exercitus sui magnitudine se credens ho
stibus pualere.

CASTRA SIQVI
de metat ē cū magna uirtute cont̄
iorā. Qui credens n̄ se sufficere ad re
sistendū syris semetipsū insamaria
clausit. de muroz munitione cōfidens. Ader
aū cogitans qdā & si n̄ possit machinationib;
cape ciuitatē. tam inopia ciboꝝ samartas
obstringeret ad cōp̄sionē ciuitatis accessit.
It̄ tanta fuit apud iorā necessariōꝝ inopia
ut pp̄t magnitudinē famis insamaria
octoginta argenteis nomismatib; capud
asini uenderet. q̄nq; v̄ argenteis nomisma
tib; sextariū fimi colūbarū p̄sale cōpara
bant hebrei. timebatq; iorā ne pp̄t famē
traderet ciuitas inimicis & muros cotidie
circūdat atq; custodes neq; ab eis intus

EPHEMERIS
HISTORICA

A. R.

Archiv.
Thurn. Gewölb.
Cästen. C.
N. 48^u.

Steph. H. S. A. J. 1. N. 48.

6/92/16

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 91/26/177

Bestand: J 12 Nr. 48 n 672

Rechnung

Alles Eminentius und Arzisebens mein Herrquell doppelter
Wotts Seeder. Amster. Brovingen und der Stedel Sted
von Petri Lütgeden. Anno 78 Bis Petri Anno 79. Jar
tres alios ordinasset epoi. & in quatuor partes illa dimissi. idest in
quatuor parrochias. ut unusquisq; ep̄s suam habeat parrochia.
bene & satis prudenter pegisti fr̄. quo aplicam p̄ceptionē ex nr̄a uice im
plesti. & sic p̄cepimus ita egisti. Itaq; non desinas fr̄at reuerentissime
docere eos sc̄am catholicā & aplicam romanē sedis traditionē. ut illu
minent rudēs & uia salutis teneant. p̄ quā possint ad etnā uitā pueni
re. De concilio ū ut iuxta ripas danubii debeas celebrare. nr̄a uice p̄
cipimus fr̄nitati tue aplica auctoritate te ibidem p̄sentari. & in q̄n
tū dñs t̄ uires dederit. p̄dicare uerbū salutis non cesses. ut religio
xp̄iana in nomine dñi crescat & multiplicet. P̄bros ū quos ibidem
repperisti. si incogniti fuerint uiri illi a quib; sint ordinati. & dubiū
ē eos ep̄os fuisse qui eos ordinauerunt. si bonē actionis & catholici
uiri sunt. ipsi p̄bri. & in ministerio xp̄i omniq; lege sc̄a educati. ab
ep̄o suo benedictionē p̄briatus suscipiant. & consecrent. & si ministerio
sacro fungant. Ibi ū q̄ baptizati sunt p̄ diuersitate & declinati
onē linguarū gentilitatis. sitam in nomine sc̄e trinitatis baptizati sūt.
oportet eos p̄ manus impositionē & sacri chr̄ismatis confirmari. Ds
te incolomē custodiat reuerentissime fr̄at. *Mannte.* filii eius

Pe & idem temp̄ karolo duce gl̄oso temporalis uitae cursū consum
karlomannus & pippinus. in patris successerunt imperium.
S; q̄a ad nutū karlomanni q̄ maioris etatis erat. omnia patris reg
ni iura disponebant. hunc sc̄s bonifacius adiens. p̄sulūq; aplici scrip
ta deferens. omnium poposcit. ut xp̄iane religionis culturā quā pat̄
eius p̄mptissimo animo cepit & excoluit. ipse quoq; p̄ dī amore suūq;
regni stabilitate. necn̄ p̄ cōmuni omnium s̄ subiectoz salute. eodē ani
mo excoleret. His ille p̄cib; quasi diuino affatu ēpunctus. om̄s sub
imperio suo degentes. laicos simul & clericos a religione xp̄iana
deuiantes. tā regali quā canonica auctoritate ad uia iusticie re
uocare studuit. Precipiebat enī. ut cūuentu synodali habito
ibi omnia iuxta canonū decreta corrigerent. cuius nimirū con
uentus synodolus statuta. q̄a non solū sc̄larib; s; etiā eccl̄asticis rec
torib; edificationē magnā conferre posse uident. put in anti
quis exemplarib; scripta inueniunt. hic ponere uolum. Sic enī scripta
inueniuntur:

beati petri & apostoli firma esse decreuimus. De eo autem quod nobis intima sunt. quia te
 karolum filium nostrum rogauit. ut in parte francorum in sua diuisione constituta
 synodus celebraretur. eo quod omnis ecclesiastica regula seu disciplina ab eadem pun-
 tia fundit abolita est. nimis merendum est quod per spatia tanta tempore ibidem
 synodus sacerdotum minime celebraretur. Unde neque quod sit sacerdotum ab
 eis qui se sacerdotes esse existimant cognoscitur. Quis enim sapiens eos esti-
 met sacerdotes. qui neque a fornicationibus abstinere. neque ab effusione
 humani sanguinis manus seruant innoxias. Quisue eorum sacrificium
 dominum esse credit placitum. dicente propheta. iurum sanguinem & dolosum abho-
 minabit dominus. Istos ergo ut promisi nec sacerdotio fungi patiaris. neque diui-
 na contingere mysteria. Quicquid uero aliud eos contra ecclesiasticam regulam ex-
 cessisse eos inueneris. canones siue instituta patrum promanibus habeto. &
 sic in eis edoctus fueris discerne. Quod autem tibi successorem constituere petisti. ut
 te uiuente in tuo loco eligat episcopus. hoc nulla ratione concedi patimur. quia
 contra omnem ecclesiasticam regulam esse monstrat. Nos uolumus ut tibi ministret
 & sit in euangelio christi adiutor. dicente apostolo. si quis bene ministrauerit
 gradus bonum acquirat. Nihil enim reprehensibile ac detestabile esse mani-
 festum est. ut te uiuente tibi alium substituamus. Sed hoc ammonemus. ut quam-
 diu te diuina iusserit clementia superius. sine intermissione orare studeas. ut
 tibi deus illum successorem concedat qui ei possit esse placabilis. & populum quem
 ad suam gratiam per tue sollicitudinis industriam uocare uoluerit. irreprehensibiliter
 regere. atque ad uitam uite perducere ualeat. Nam quomodo hec que poposcis-
 ti. si etiam uoluerim concedere possimus. dum nos fragiles homines
 sub conditione mortis constituti ignoremus quid superuentura pari-
 at dies. & quod nobis prior de presenti seculo migraret. Sin autem eundem diui-
 na uoluerit clementia per te transire die superius. si eum apostolus agnoueris. &
 in tua uoluntate fuerit definitum. ea hora que te de presenti seculo migratu-
 rum cognoueris. presentibus cunctis tibi successorem designa. ut huc ueniat
 ordinandus. quod nulli alii concedi patimur. De illo uero quidam amicum
 sui. qui & ipsa fuit uxor consobrinum sui. & sacrum uelamen habere mon-
 strata est. & abeunte memorie predecessore nostro sibi licentiam concessam esse di-
 uulgauit. ut in puerisimum matrimonium assumere debuisset. Absit
 hoc ut decessor noster ista perciperet. Nec enim ab hac apostolica sede illa
 permittuntur. que contraria esse patrum statutis siue canonum probentur.
 Admonere & increpare eos fratres karissime ne cesses. quatenus a tanta scelestio
 recedant matrimonio. ne in eternum perant. Reminiscantur ergo se christi

A S C I

sanguine esse redemptos. & non sponte se tradunt diaboli potestati. sed magis omnipotens deus & christo filio eius spiritus sancto in cuius nomine ab illiis antiquis hostibus erepti sunt potestate. Labora ergo bene fructus in eis. quia scriptum cognoscis quod euerti fecerit peccatorem ab errore me sue saluabit animam eius a morte. & fuge oportet multitudinem peccatorum. Hos quoque ei phoe comonitoria scripta direximus.

De kalendis uero ianuarii ut ceteris auguriis. sacrificiis & incantationibus. & aliis observationibus que gentili more obseruari dixisti apud beatum PETRUM apostolum in urbe roma. hec nobis & omnibus christianis detestabilia & perniciosa esse iudicamus. dicente domino. non auguriabimur. Igitur nobis cauendum esse censemur. ut nullis auguriis & observationibus attendamus. quia omnia hec apostolus abscessa esse edocui sumus. Sed quia per instigationem diaboli iterum pullulabant. a die quod nos iussit diuina clementia. quicquam immeriti existamus apostoli uice gerere. illico omnia hec amputauimus. Pari & enim in uolumus tuam sanctitatem populis & subiectis predicare. Nam & sancte recordationis atque memorie nostri domini gregorii pape constitutione. omnia hec pie atque fideliter amputata sunt. & alia quam plura. que diabolo suggerente pullulabant in christi oculis. Tue quoque sanctitatis petitione impleuimus. mittentes tibi epistolam tuam singulas confirmationis epistolam. quas per sanctitatis tue manus eis largiri uolumus. & karlomanno filio nostro alia scripta direximus. ut ad munera quibus indiges adimplere festinet. Ita frater bene de omnibus superius comprehensis capitulis ut dominus donauit respondimus. ad amputanda omnia diaboli fraudis scandala. tua uero sancta fraternitas siquid de cetero euenerit ut sancti doceant canones studeat emendare in plebibus & a deo commissis. Et nos licet peccatores existamus. tamen dei nostri immensam clementiam non cessamus exorare. ut quod ceperit in uobis. perficiat opus bonum usque in finem. & beatissimus PETRUS apostolus princeps cooperetur tibi in omnibus bonis. quod ei parere desideras. Deus te incolomem custodiat sanctissime frater.

Data kalendis apostolis. impante domino primum augusto constantino. anno. xxiii
Reuerentissimo & sanctissimo fratri imperii & indictione. xi.
 Bonifacio coepo. Narchialis seruus seruorum dei. Virgilius & Sydonius religiosi uiri apud baiouariorum primum diligentes. suis nos litteris iustitantes. intimauerunt quod tua reuerenda fraternitas eis inuingeret christianos denuo baptizare. Quod audientes nimis contristati sumus. & in admiratione magna incidimus. si haberet ut dictum est. Retulerunt quippe. quod fuerit in eadem primum sacerdos. qui latinam linguam penitus ignorabat. & dum baptizaret. nesciens latini eloqui

V I T A S C I

In nomine dñi nr̃i ih̃u xp̃i ego karolomannus dux & princeps francoꝝ
anno ab incarnatione dñi septingentesimo quadragésimo secundo.
undecima. k̃. mai. cum consilio seruoꝝ dñi & optimatū meoꝝ. ep̃os
qui in regno meo sunt cū p̃bris ad conciliū & synodū p̃ timore
xp̃i ēgregauī. idest Bonifaciu archiep̃m. Burkardū. & Reginfr̃i
dū. Wttanū. & Willibaldū. Dadanū. & Addanū. cū p̃bris eoꝝ. ut
in consiliū darent. quom̃ lex dñi & xp̃iana religio recuperetur.
que in dieb' p̃teritoꝝ principū dissipata corrūt. & qualiter xp̃ianus
p̃p̃l' ad salutē anime puenire possit. q̃ p̃ falsos sacerdotes huc usq;
deceptus ē. Itaq; p̃ consiliū sacerdotū & optimatū meoꝝ ordinauī
mus p̃ ciuitates ep̃os. & constituim' sup̃ eos archiep̃m Bonifacium.
qui ē missus sc̃i petri. Statuim' quoq; p̃ annos singulos synodum
ēgregari. ut nobis p̃sentib' canonū decreta & eccl̃e iura restaurent.
& religio xp̃iana emendet'. Fraudatas pecunias eccl̃arū. eccl̃is resti
tuimus & reddidimus. falsos p̃bros & adulteros uel fornicatores dia
conos & clericos de pecuniis eccl̃arū abstulimus. & degradauim'.
& ad penitentia coegimus. Seruos dñi p̃ omnia armatura portare t'
pugnare aut in exercitū & in hostē p̃gere omnino phibum'. nisi
illos tantum. q̃ p̃p̃t diuinū ministeriū missarum solennia scilicet.
adimplenda. & sc̃oꝝ p̃trocinia ad hoc electi sunt. idest unū uel
duos ep̃os cum capellanis p̃bris. princeps secum habeat. & unusq;sq;
p̃fectus unum p̃br̃m q̃ hominib' peccata confitentib' penitentiam
indicere possit. necnon & illas uenationes & siluaticas uagationes cū
canib' omnib' seruis dñi interdixim'. & ut accipitres uel ualecones n̄ ha
beant. Decreuim' quoq; ut iuxta sc̃oꝝ canones unusquisq; p̃br̃ in par
rochia habitans. subiectus sit illi ep̃o in cuius parrochia habitat.
& semp in quadragésima rationē & ordinē ministerii sui. siue de
baptismo. siue de fide catholica. siue de precib' & ordine missarum ep̃o
reddat & ostendat. & quandoeq; iure canonico ep̃s circueat ad con
firmandos p̃p̃lōs. p̃br̃ semp paratus sit ad suscipiendū ep̃m. cū collec
tione & adiutorio p̃p̃li qui ibi confirmari debet. & incena dñi semp
nouū chrisma accipiat ab ep̃o. & ut ep̃s sit testis castitatis & uite.
& fidei & doctrine illius. Statuimus. ut sedm̃ canonicā cautelam.
om̃s undecūq; uenientes ignotos ep̃os uel p̃bros ante p̃bationē sy
nodalē in eccl̃asticū ministeriū non admittant. Decreuim'. ut sedm̃
canones unusq;sq; ep̃s in sua parrochia sollicitudinē gerat adiuuā

constantiam. & profide nra ad populum orationes. quamq. apud iudices interitus asseruerit. docens & disputans & iam in ipsis tribunalibus. ita ut his qui in persecutione titubauerant. cohortationibus suis ad con surgendum dexteram dederit. & in carce re positus qualiter ingressis ad se fratrib; animos ad martyrium tolerandam iam roborat. quos uel & iam ipse pro martyrio p tulerit cruciatus. ut q. sit clauis affixus. & ardenti rogo super positus. & ut in his bea tum uite fecerit finem. si quis uult plenius scire. ex illa que nobis de antiquis martyrib; scriptura composita est plenius discat.

Post hec & iam aliorum . X VI .
 Apud pergamum asie urbem martyrum ge sta referuntur. carpi cuiusdam. & paperni. & agatonice optime femine. aliaruq. mul tarum. quae probeatis confessionibus mar tyrio coronatae sunt. Cum quibus & uir mi rabilis de quo paulo superius fecimus men tionem iustinus nomine. cum secundum iam librum pro religionis nostre defensi one conscriptum temporis illius iudicib; obtulisset. remunerationem lingue fidelis & eruditae. martyri munus accepit. quoda philosopho crescente nomine. cane tam pro fessione quam moribus dolos uero insidiasq. tendente. quoniam quidem sepe eum eo dis putans auditoribus mediis. non solum obti nuerat eum. uerum & iam & uehementis ueritate sibi subfragante confuderat. unde & uictorie suae palmam martyrium ac

cepit ad no. Hoc aut ita futurum. & iam beatus ipse uerus philosophus ueritatis. mea defensi one quam ab eo conscriptam supradiximus aperte sicut erat futurum prophetica men te predixit. his uerbis. . X VII .

Nam & ego inquit spero me ab aliquo horu quibus proueritate obsisto insidias esse pas surum. spero baculo aut clauo feriendum. certe uel acrescente hoc non philosopho sed filocompo. id est non amatore sapientiae. sed amatore iactantiae. neq. enim dignum est philosophum nominari eum. qui de his quae nescit publicae protestatur. & xpi a nos sine do esse & impios dicit. ad gratia & libidinem eorum quos in errore positos ipse maioribus laqueis erroris inuoluit. Si enim ignoratur ab eo xpi doctrina. & ea arguit que ignorat. nequissimus est.

& imperito multo nequior. quia & in periti uel idiotae obseruant ne disputare audeant de his quae ignorant. & de illis testimonium perhibere quae nesciunt. Si uero legit que apud nos scripta sunt. aut non intellexit eorum uirtutem. aut intel lexit quidem sed dissimulat. ne & ipse sus pectus habeatur. in talibus multo nequior & detestabilior iudicandus est. qui imperi ti uulgi captans fauorem. ueritatis ac pie tatis quam probat hostis existit & prodi tor. Nam & proposuisse me ei sciatis que dam. ex quorum responsionibus nihil sci re conuictus est. & intantum uera sunt quae dico. ut putem uobis & iam questio

86/48/18

sequendum bellum statuerat & greci cuncti que visum am
 erant cognosceret. Spitamenes erat inter omnes amicos per
 pue honore cultus abest. sed nulli in eorum phidra mirari
 poterat. que tam non minus in eo munice poterat. qui
 nihil ulli nefas cum inber su. interfecto rem regis sui videbat.
 In illis facinorosis spectabat. vindicta duci. sed
 fortuna non scelus oderant belli. namque ut alexander cum flum
 nem superasse cognovit. data phernem & catanem quib
 abest. maxima fides habebatur. in societatem cogitate rei
 ascerat. Illi promptius addiderunt. quicquid abunant. Assip
 tisque. uti fortissimis iuuenibus. talia videri intendunt.
 Spitamenes pergit ad bellum. ex omnis arbitris cope
 rasse. ait se infideli rei data phernem & catanem in iuu
 alexandro tradere. agnantes asemes occupatos esse iuue
 ros teneri. Bellus tanto merito ut credebat obliga
 tus parum gratias agit. parum audiat. explendi sup
 pliti adducit. iube illi sub sua sponte religatis
 apartinuit. consilio trahent. Quos bellus truci vi
 tu inuenit. consurgit manibus. neperaturus. Atque illi si
 mulatione omnia. Circumstant eum se frustra repugnare
 iuniorum. Direpto excipite regni insigni lacerataque veste
 quipoluit occidere regis induerit. Ille deos sui fideri ul
 tiores adee confusus adiecit. nondum iniquis fuisse.

(611)

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
 Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand: 2522 VI 611

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B86/48

19

86/48/19

Rechte vorbehalten!

Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Hauptstaatsarchiv Stuttgart

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B86/48

20

comitanti. ab omni clericali aduocato. ita
Nunerib' nr̃is q̃s dñe p̃ubusq̃ suscep̃tis. & cele
steris. & clēter exaudi. P̃
Tui nos dñe sacram̃ti libatio sc̃a restaura. & a uetust
tos. in m̃ysteru salutaris f. ciat transire c̃sortiū. P̃
D̃s q̃ uiconspicis q̃ uia ex ñra
prauitate affligim̃. concede, p̃pic̃. ut ex tua u
P̃resta q̃s omp̃s d̃s. ut filii tui ueñura sollēpñas. &
bis uitę remedia conferat. & p̃mia p̃terna concedat
Concede q̃s omp̃s d̃s. ut qui sub peccati iugo ex uetust
tute deprimimur. expectata unigeniti filii tui
tuitate liberemur. Qui tecū

tib' largiaris. P. dñm.

Mysteria nos dñe scā purificent. & suo munere tu

Dñs qui diligentib' te: bona
inuisibilia p̄parasti. infunde cordib' nr̄is tui amo
ris affectū. ut te in omib' & sup om̄ia diligentes. p̄mis
siones tuas quę omne desideriū superant cōsequam̄.
P. dñm.

Propterea dñe supplicationib' nr̄is. & has oblationes fa
mulorū famularūq; tuarū benignus assume. ut qđ sin
guli obtulerūt ad honorē nominis tui. cunctis p̄ficiat
ad salutē. P. dñm

Quod celesti dñe dono faciasti. p̄sta qđ. ut & antīq; mun

Sttga. H87A 9 522 B v̄ 730

86/4820

tam in mari quā in fluminibꝫ &
stagnis comedetis. q̄cqd autē
pennulas & squamas n̄ habet.
eorꝫ quę in aquis mouentꝫ & ui
uunt. abominabile uobis & ex
crandū erit. Carnes eorꝫ n̄ come
detis. & morticina uitabitis.
Cuncta quę n̄ habent pennu
las & squamas in aquis. pollu
ta erunt.

Hec sunt quę de auiibus comed
re n̄ debetis. & uitanda sūt uobi.
aquilā & grīphē & alietū. mil
uū ac uulturē iuxta genus
suū. & om̄e coruini generis in
similitudinē suā. strutionē &
noctua. & larū. & accipitrē iux
ta genus suū. bubonē & mē
gulu. & ibin. cignū. & onocro
talū. & porphirionē. erodionē.
& charadrion iuxta genus suū.

menta sua. & immundus erit usqꝫ
ad solis occasū. Om̄e animal qđ
habet qđdem ungulā. sed n̄ diui
dit eam. nec ruminat. immun
dū erit. & quicqd tetigerit illud
cōtaminabit. Qđ ambulat super
manus ex cunctis animantibus
quę incedunt qđrupedia. im
dū erit. Qui tetigerit morticina
eorꝫ. polluetꝫ usqꝫ ad uesperū. &
qui portauerit huiusmodi ca
dauera. lauabit uestimenta sua. &
immundus erit usqꝫ ad uesperū.
q̄a om̄ia hec immunda sūt uobis.
hec qđ intꝫ polluta reputabuntꝫ.
de his quę mouentꝫ in terra. mu
stela & mus. & crocodrillus. sin
gula iuxta genus suū. migale
& cameleon. & stēlio. ac lacerta.
& talpa. Om̄ia hec immunda sūt.
Qui tetigerit morticina eorꝫ. im

86/48/4

→ Nelke Fragm. 6
Glabrum / Haidinger Abb. 24

Drei Könige

insiedeln

86/48/4

151
Quomodo autem si reuertetur in. Cuius ergo
Cunctis diebus
in multis et in
multis. Hec itaq. mihi uisum est
bonum. ut comedat quis et bibat et fructus^{atur} laetitia
ex labore suo quod dedit ei. ipse sub sole. Numerum
dierum uitae suae quos dedit ei. Et haec pars illius.
et omni homini cui dedit deus diuitias atque substan
tiam. potestatemque ei. tribuit ut comedat ex eis.
et fruatur parte sua. et laetetur de labore suo hoc est
donum dei. Non enim satis reconditur dierum uitae
suae. eo quod deus occupet delicias coreus. XIII

Est et aliud malum quod uidetur sub sole. et quidem fre
quens apud homines. Vir cui dedit deus diuitias et sub
stantiam. et honorem. et nihil deest animae eius
ex omnibus quae desiderat. nec tribuit ei potestatem deus.
ut comedat ex eo. sed homo extraneus uorabit illud.
Hoc uanitas. et magna miseria est. Si genuerit quisquam
centum liberos. et uixerit multos annos. et plures dies
aetates habuerit. et anima illius non utatur bonis sub
stantiae suae. sepulturaque careat. de hoc ego pronun
tio quod melior illo sit iuortuus. Frustra enim uenit
et pergit ad tenebras. et obliuione delebitur nomen eius.
non uidit solem neque cognouit distantiam boni et mali.
Etiam si duobus milibus annis uixerit. et non fuerit
perfructus bonis. nonne ad unum locum properant
omnia. Omnis labor hominis in re eius. sed anima
illius non impletur. Quid habet amplius sapiens
ab stulto. Et quid pauper. Nisi ut pergat illuc ubi
est uita. Melius est uidere quod cupias. quam desi
derare quod nescias. Sed hoc uanitas est. et prae
sumptiosus. Qui futurus est iam uocatum est no
men eius. et scitur quod homo sit. et non possit
contra fortunam se. in iudicio contendere. Verba

Israel muni. corona iusti
in dñs. in illa die iustus iudex.
de his qui ligant aduentu
aple. ad pbe sias
ospiter. aduene. sedes discuer
Sy. au. h. i. c. i. s. i. p. r.

RS. Tristatur aliquis ur̃m. orat equo animo & psallat.
Infirmatur quis in uobis inducat p̃bor eccl̃e et orent
super eum ungentes eum oleo in nomine dñi. et oratio
fidei saluabit infirmum. Et aleuabit eum dñs. et si in pec
catis sit. dimittantur ei. Confitemini ergo alterutrū
peccitaur̃. et orate p̃ uicē ut saluemini. Hodie de positionis
toz

St. H. gr. H. St. A

7 522 B 1x6 19

Immomto msta oculi . immoussima tuba . Ciner enon
tula . et moyni resurgem incorrupti . et nos immutabim.
Oportet eni corruptibile hoc induere incorruptionem .
et mortale hoc induere immortalitate . Cum aut corrup
tionem . hoc induere incorruptionem . et mortale hoc induere
immortalitate .

Benedic tibi dñi super caput
dñi illi dñs hereditatem .
in tribus duodecim . & inuenit g
cirnis . Et magnificauit eum
in uerbis .

RS Tristatur aliquis ur̄m orat æquo animo & psallat.
Infirmatur quis in uobis inducat pr̄bor eccl̄e et orent
super eum ungentes eum oleo in nomine dñi. et oratio
fidei saluabit infirmum. Et aleuabit eum dñs. et si in pec-
catis sit. dimittantur ei. Confitemini ergo alterutrū
peccata ur̄a. et orate p̄ amice ut saluemini. *hodie de positione*
cor

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Bestand:

7522 B IX 6 19

Film:

1386/48

22

22/08/86

Titael mihī · corona iusti
in dñs. mlla die iustus iudex.
det his quidi ligunt aduentū

ospiter aduene · sedes disciues
Su

Stüttg. HStA } 522 B IX 6 19

Inmortalis in facie oculi · immensissima tuba · Cuius enim
tuba · et mors resurgens incorrupti · et nos immutabimur ·

Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem ·
et mortale hoc induere immortalitatem · Cum autem corrup

tionem habuerit · incorruptionem · et mortale hoc induat
immortalitatem · tunc fiet ·

Benedictio domini super caput
dicit illi dominus hereditatem
in tribus ^{decem} · & in uen
caris · Et magnificauit

Comerbis suis ·

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7522 B IX 6 19

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B86/48 21

86/48/21

in libro uite. Et audere in dño semp.
uerū dico gaudere. Modestia uia
nota sit omib⁹ hominib⁹. dñs ppe ē.
Nihil solliciti sitis. s⁹ in omī oratione
cū gratiarū actione petitiones ur̄ae
innotescant apud dñm. Et pax dī que
exuperat omnē sensū eustodiat cor
daturā et intelligentias ur̄as in xpō
ihū. De cetero fr̄s. quecūq; sūt uera. que
cūq; pudica. quecūq; iusta. quecūq;
scā. quecūq; amabilia. quecūq; bone
fame. si qua uirt⁹. si q̄ laus discipline.
hec cogitate. que et didicistis. et acce
pistis. et audistis. et uidistis in me.
Ecce agite. et dñs pax erit uobcū. Gaudis
sū aut in dño uehēm̄. qm̄ tandem ali
qñdo refluorūstis p me sentire. sic et
sentiebatis. Occupati aut eratis. n̄ q̄ si
ppt̄ penuriā dico. Ego enī didici in q̄b⁹
sū sufficiens ē. scio et humiliari. scio
et habundare. ubiq; et in omib⁹ in
stituit⁹ sū. et satiari. et esurire. et habun
dare. et penuriā pati. Om̄a possū in eo
q̄ me cōfortat. Verūtam̄ bene fecistis.

hos accessit apt̄s. ipse s⁹ et hos p̄ptam
re corrigit. Audiet enī uerbu ab archippo.
q̄ et ministeriū in eo accepit. Ergo
apt̄s iā ligat. scripta ab epheso.

Incip. epla pauli apti ad colossenses.

A V L V S A P T S I I T V

X P I P E R V O L V N

tatē dī et timotheus

fr̄. his q̄ sūt in sc̄is seīs

et in dñō ihū.

grā uob et pax a dō patre

nro. Grās agim⁹ dō et patri

dñi nr̄i ihū xpī semp p uob

orantes. audientes fidē ur̄am

in xpō ihū. et dilectionē qm̄ habetis.

in om̄s sc̄os ppt̄ sp̄e que reposita ē.

uob in celis. qm̄ audistis in uerbo ueri

tatis euglii qd̄ p uenit ad uos. sic et in

uniūso mundo. et fructificat. et crescit.

sic in uob ex eadē q̄ audistis et cogno

uistis grām dī in ueritate. sic didicistis

ab epaphro dō kmo cōseruo nro. qui ē

fidelis p uob minist xpī ihū. q̄ etiam

manifestauit nob̄ dilectionē ur̄am

Star. Rechnung aller & memorien und
Aufgaben in dem Michael Dorotheus Vogts
bader ämter Brönngin und der waibschick
von Petri Laffedra Anno 1583 bis wider vff
Petri Laffedra Anno 1584

86/48/23

669
Nultpr. Assumpsit ihc duo decim discipulos suos.
& ait illis; Ecce ascendimus hierosolimā. & con
sū mabuntur omnia que scripta sunt pprophe
tas. de filio hominis; Tradetur enī gentib; & il

plenus eius effec tibus gaudio
h aec dicit dñs dñ; Si abstu
medio tui catena. & desi
dere. & loqui qd non pdest

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7 522 B 186 694

Film:

1386/48

0 1 2 3 4 5 cm

cf. Colman Arch. Fragm. 62a

58/87/98

te tū - erat na uis in medio
ta - et uident eos laboran -
at em uentus contrariis eis;
ā noctis uenit ad eos ambu

5251 siue lingue cessabunt - siue scientia destruetur;
et ex parte em cognoscimus - & ex parte prophetamus;
Cum aut uenerit qd pfectū ē - euacuabitur qd
ex parte ē; Cū essem paruulus - loquebar ut par

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7 522 B 186 694

Film:

1386/48

24

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

86/48/24

xiii De uerbo uiuino qd mortuis idē heredentib; p̄dicat.
xiiii De clero & pplō quos sibi met uicissim ministrare hortat.
xv De usitatū passionib; xpi quas ne ullus expauescat
insinuat. xvi De iudicio qd n̄ ab extēis s; ad om̄i dī
icipiat. xvi Decorona in mare scibili quā gregē
dī uoluntariē pascentes accipiant. Ybolico.
xviii De mansuetudine & subiectione aetna rugituq; dia
xviii De dō qd optimū op' inelantes ad consummatio
nem p̄ducat. Expliciunt capitula.

INCIPIT EPISTOLA
SCTI PETRI PRIMA AD GENE
TES.

ETRUS

APOSTOLVS IHV XPI.
electis aduenis disp̄sionis.

ponti galatie: capado cie: asie
& bithinie: scdm p̄sentia dī
patris. in sc̄ificationē sp̄s. in o
bedientiam & asp̄sionē sangui
nis ihu xpi. gr̄a uobis & pax mul
tiplicetur. Benedictus d̄s & pat̄

dn̄i nr̄i ihu xpi. qui scdm magnā misericordiam
suā regenerauit nos in sp̄em uiuā. p̄ resur
rectionē ihu xpi ex mortuis. in hereditatē
incorruptibilem. & incontaminatam.

uos sem̄. & ipsi sc̄i in om̄i cōuersatione sitis.
quō scriptū ē; Sc̄i eritis. qm̄ ego sc̄s sum;
Et si patrē inuocatis eū qui sine acceptione p̄so
narū iudicat scdm̄ uniuscuiq; opus. in timore
incolatus ur̄i tempore cōuersamini. Scientes
qd non corruptilib; argento uel auro re
dempti estis. De uana ur̄a cōuersatione paterne
traditionis. sed p̄ioso sanguine quasi agni
incontaminati & immaculati ihu xpi. P̄cogni
ti quidem ante cōstitutionē mundi. manifes
tati aut̄ nouissimis temporib; p̄p̄t uos. qui p̄ ip̄sō
fideles estis in dō. qd suscitauit eū a mortuis.
Et dedit ei gl̄am. ut fides ur̄a & spes eēt in dō.
Animas ur̄as castificantes in obedientia carita
tis. in fraternitatis amore. simplici ex corde in
uicē diligite adtentius. renati n̄ ex semine cor
ruptibili sed incorruptibili p̄uerbū dī uiui
& p̄manētis. quia om̄is caro ^{inēni} fenū. & om̄is
gl̄a ef. tamquā flos fenū. Exaruit fenū. & flos
ei decidit. uerbum aut̄ dñi manet in eternū.
Hoc ē aut̄ uerbū qd euangelizatū est in uob;.
Deponentes ḡ om̄em maliciā & om̄ē dōlū.
& simulationes & inuidias. & om̄s detractiones.
siē modo genti infantes. rationabiles. sine dolo
lac concupiscite. ut in eo crescatis in salutem.

86/48/26

724
sacerdotes ascribe quomodo ihum dolo tenerent & occide-
rent. Dicebant enim. Non indie festo. ne forte tumultus fi-
eret populi. Et cum esset bethanie in domo symonis leprosi & cum
eum haberet uenit mulier habens alabastrum unguenti. nam
di spicati preciosi & fracto alabaistro effudit super caput eius.
Et erant quidam indigne ferentes intra semetipsos & dicentes. Iste
quid pro domino ista unguenti facta est? Poterat enim unguenti
istud uenire plusquam trecentis denariis & dari pauperibus.
Et fremebant in eam. Ihesus autem dixit. Sinne eam. quid illi in-
leste estis? bonum opus operata est in me. Semper enim pauperes ha-
betis uobiscum. & cum uolueritis potestis illis benefacere me-
ntibus. Sed hoc habuit hec fecit. prout unguentum
in me. Amen dico uobis ubicumque pr-

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7522 B IX 6 724

Film: B86/48

27

0 1 2 3 4 5 cm

cf. Hum. Barth. 142

Wolfsbittel STA 12 Sg 5 an 10 Hs 30

6/27/98

nr̃is gr̃e tue lumen ostende. P.

S A B B A T O

DOPVLVM TVVM DñE Q̃S PROPITI
us respice. atq; ab eo flagella tue ira
cundie clementer auerte. P. ALIA

DS̃ qui nos in tantis periculis consti
tutos p̃humana scis fragilitate non
posse subsistere. da nobis salutē men
tis & corporis. ut ea que p̃peccatis
nr̃is patimur te adiuuante uincam. P.

Protector nr̃ aspice d̃s. ut qui
malorū nr̃orum pondere premimur.
p̃cepta midia libera tibi mente famu
lemur. P. dñm. ALIA

Adesto q̃s dñe supplicationib⁹ nr̃is. ut
esse te largiente mereamur & inter
pspera humiles. & inter aduersa securi. P.

Actiones nr̃as q̃s dñe & aspirando
preueni. & adiuuando p̃sequere. ut
cuncta nr̃a operatio. & a te semper
incipiat. & p̃cepta finiatur. P. ALIA

DS̃ qui tribus pueris m̃u
gasti flammis ignium. concede
pp̃ius. ut nos famulos tuos noſter

86/48/7

urat. flamma uitiorum. P. S. e. c.

Presentib' sacrificiis dñe ieiunia
nra pfitetur extrinsecus interius
operetur: P. **A D C O M P T**

Scificationibus tuis omps ds. & uita
nra curentur: & remedia nobis eter
na proueniant. P. **D O M I N U S**

Qui conspicias omni nos uir
tute destitui. interius exte
riusq; custodi. ut & ab omnibus
aduersitatib' muniamur in corpore.
& a prauis cogitationib' mundemur
in mente. P. dñm. **S. e. c.**

Sacrificiis presentib' dñe q's intende
placatus. ut & deuotioni nre pficiant
& saluti. P. d. **A D C O M P T**

Supplices te rogamus omnipo
tens ds. ut quos tuis reficis sacra
mentis. tibi etiam placatis mo
ribus dignanter deservire con
cedas. P. **F I N I S**

PRESTA Q'S OMNIPOTENS
ds. ut familia tua que se
affligendo carne ab alimentis

26/48/6

Ep. Quia p incarnat uerbi.

idem refulsit dñs. sic nobis hec terrena substan-
tia confrat quod diuinum est. Et eundem.
accipe qñ dñe munera dignanter oblata.
& beate anastasię suffragantibus meritis. ad
nrę salutis auxilium puenire concede. Et
uius nos dñe sacramenti semp nouitas
natalis instauret. cuius natiuitas singularis.
humanam reppulit uetustatem. Et
satiasti dñe familiam tuam munerib' sacris.
eius qñ semp interuentione nos refoue. cuius
sollemnia celebramus. Et

Puer natus
t' ppter hoc
t' Olulafaria.
qñ uiderunt
at dies sanctificatus.
et in principio.
of tui sunt celi.
et uiderunt omñs

ONCEDE Qñ

OMñS Dñs. UT NOS VNIGE-
niti tui noua p carnem natiui-

tas liberet. quos sub peccati iugo uetusta
seruitus tenet. Et eundem.

Oblata dñe munera noua unigeniti tui na-
tiuitate scifica. nosq; a peccatorum nrõrum
maculis emunda. Et eundem.

eternę dñs. Quia p incarnati uerbi myst.
communicantes & diem sacratissimũ cele-
brantes. in quo beate marię intemerata uir-
ginitas huic mundo edidit saluatõrẽ. Si &

Hec orõ Concede qñ omñs dñs.
cotidie dicenda ẽ usq; ad oct.
In iiii. seqñtib; dieb' duę oratio-
nes tantũ dicende s. i cetis. v.
tñ.

91/26/21

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 91/26/21

Bestand: J 522 B X a 71

St. Hg. 1154A
f. 522 B 8a
279

peccauit in me frater meus. & dimittam ei,
usque septies. Dicit illi ihs; Non dico tibi
usque septies: sed usque septuagies septies;
feriamus ad scilicet sextuagies septies euangelium secundum mattheum;

In illo tempore accesserunt ad ihs
ab hierusalem scribe & pharisei dicen-
tes; quare discipuli tui transgrediuntur
traditionem seniorum. Non enim lauant
manus suas cum panem manducant; Ipse
autem respondens. At illis; quare & uos
transgredimini mandatum dei propter
traditionem uestram. Nam dicit;
honorare patrem & matrem & qui maledixerit
patri uel matri morte moriatur;
Iloc autem dicitis; quicumque dixerit

→ Annot. bad

patri uel matri munus quodcumque est
ex me tibi proderit & non honorificauit
patrem suum aut matrem suam; & irritū
fecistis mandatum dei propter tradi-
tionem uestram; hipochrite bene prophē-
tauit de uobis esaias dicens; populus hic
labiis me honorat cor autem eorum
longe est a me; Sine causa autem colum me-

et laudem transiens per medium
ibat. *seru in adscum potendia*

seq. sc. e. g. l. i. t. u. n. d. u. m. m. t. h. e. u. m.

Illo tempore respiciens discipulos suos.

Dixit simoni petro, Si perauerit
inter frater tuus uade & corripe eum inter te.

& ipsum solum; Si te audierit libera te
fratrem tuum; Si autem non audierit

aggredere te cum ad huc unum. ut in
or. duorum uel trium testium.

Comne
eccl. de. Si autem ecclesia non audi
erit sit tibi sicut & him. & publicanus;

valentinus
st. adrianus
c. iohannes

qui peccauit hic aut parentes eius ut cecus
nasceretur. Respondit ihs; Neque hic peccauit
neque parentes eius sed ut manifestentur opera
di in illo; Ne oportet operari opera eius qui
misit me Donec dies est; Uenit nox quando
nemo potest operare; quamdiu in mundo
lux sum mundi; haec cum dixisset exiit
in terram & fecit lutum ex sputo & lin-
xit lutum super oculos eius & dixit ei;
Uade laua in aqua fontis quod inter-
pretatur missus; Abiit ergo & lauit
& uenit uidens; Itaque uicini & qui uidebant
eum prius quia medicus erat dicebant;
Nonne hic est qui sedebat & mendicabat.
Alii dicebant quia hic est Alii autem nequaquam

Stc Hgt
Hst A

J 522

B 8a

279

sed similis est eius; Ille dicebat quia ego sum;
Dicebant ergo ei; Quomodo aperiuntur
oculi tibi; Respondit; Ille homo quid dicitur
ih̄s; lutum fecit & unxit oculos meos;
& dixit mihi; Uade ad natatorium siloae
& laua; & abii & laui & uidi; Dixeruntq;
ubi est ille ait; Nescio; Adducunt eum
ad phariseos qui cecus fuerat; Erat autem

illis manibus suis interrogauit eum si ali-
quid uideret; et aspiciens ait; Uideo homi-
nes sicut arbores ambulantes; De inde
iterum imposuit manus super oculos ei-
us; et coepit uidere; Et restitutus est ita
ut uideret clara omnia; et misit illum
in domum suam dicens; Uade in domum
tuam; et si inuicem inquieris; nemini
dixeris; DOM. XVII. Sec. 1. Luc. 9.
In illo temp. Cum intraret ih̄s in domum
cuiusdam principis pharisaeorum sab-
bato manducare panem; et ipsi obser-
uabant eum; Et ecce homo quidam
hydropicus erat ante illum; Et respon-
dens ih̄s; dixit ad legis peritos & phari-

eis legis doctores; temp-
ster; quod est mandatum
lege; ait illi ih̄s; Dilige
ex toto corde tuo; et in
& in tota mente tua; hoc
et primum mandatum
tem; simile est hunc; Dilige
tuum; sicut te ipsum; In
mandatis; in uersa lex
Congregatis autem pha-
gaut eos ih̄s dicens; Qui
tur de xp̄o cuius filius
dauid; ait illis; Quomodo
in spū uocat eum dñm;
dñs dño meo; sede ad dex-

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.

Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7 522 BX c. 588

Film:

1386/48

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUT

0 1 2 3 4 5 cm

86/48/10

Et nemo poterat re
um. Neq; ausus fuit quis
cum amplius interroga
est ihs ad iherosolimam
ad
cens. Super cathedram
scribe & pharisaei. Om
niq; dixerunt uobis. ser
Secundum uero opera
cere. Dicunt enim & non
autem omnia grauiora
et inponunt in hume
digito autem suo nolunt
ma uero opera sua faci
tur ab hominibus. Oila
lucterna sua. et magnifi

li; Sequere me; et relicta omnibus. sur
gens sequutus est eum; Et fecit ei con
uiuium magnum leui in domo sua. et
erat turba multa publicanorum et alio
rum qui cum illis erant discumbentes;
Et murmurabant pharisaei et scribe eo
rum dicentes ad discipulos eius; Quare
cum publicanis & peccatoribus manduca
tis & bibitis. Et respondens ihs. dixit ad
eos; Nonne ego sum qui sani sunt medico.
sed qui male habent; Non ueni uocare
iustos. sed peccatores in penitentiam.
nullo tempore. **EB. VI. SED DEO MARC.**
Uenit ihs bethsaida et adducunt ei cae
cum et rogabant eum ut illum tangere

86/48/9

famulum tuum . n . propius
intende . ut omni necessitate
corporeæ infirmitatis causa
gratia in eo pristinæ san-
guinis perfecta . evagetur .

Oratio folberdi epi inter secreta dicenda in tribulatione.

In spū humilitatis & in animo contrito ante sem al-
sacratissimū corpus & sanguinē tuū dñe ihu red-
accedim⁹ . & de peccatis nrīs p quib⁹ iuste affligim⁹
corā te nos reddimus . Ad te dñe ihu venimus . ad te pstrati cla-
mam⁹ . quia iniqui & supbi fuissq; iurib⁹ . confisi . vidiq; sup nos
insurgunt . terras scā MARIS invadunt . qd . u . ual-
pauperes tuos cultores earū in dolore . u . ual-
uiere faciunt . tormentis & m . & ual-
res unde uiuere debemus in tuo scō seruitio . & qual beata

and others of the same kind.

...nem. languo

...m m m m m

deuill

Am 11. 12. 1871

A detail of a papyrus scroll showing the word "Klin" written in red ink. The scroll is aged and textured, with some staining and wear visible. The word is written in a stylized, ancient script.

... ..

... ..

[Faint, illegible handwriting]

$$S_k = H g_1.$$

H St A

7522

B. $\bar{x} = 589$

anime huic loco p salute sua reliquerunt di
etia inuolent auferunt. Ecce tua haec dne qua
poribus fundasti. in honore scē MARIE sul
in tristitia. non est qui consoletur eam & liber
noster. Exurge dne ihu in adiutoriu nostru
auxiliare nobis. frange etia supbiam illoꝝ
& nos affligunt. Tu scis dne qui sunt illi. & in
corpora & corda ante qua nascerentur tibi
Quappt eos dne sicut scis iustifica in iuramentis
cognoscere pnt tibi placet sua maledicta
misericordia tua. Ne despicias nos dne clama
glam nominis tui & misericordiam tua iusta nos
nos a presenti angustia. Te saluatore nro
spu sco uiuis & reg ds p omia secla seclor.

Missa pro tribulatione.

353A

354A

Stc Hg. H St A

J 522 B 3a 589

V

non deficiat clementia & merentium non
 desit. Porro tibi nris quas tibi pre
 stidimus easq; clementer suscipiens
 neq; contra nos diabolice atq; humane mo
 derat. nichilum redigatur. & consilio
 ne in nullis aduersitatibus lesi. sed de
 me & angustia erepti. leni in ecclesia tua scia
 mus.

SECRET A

unde san. & iustificatos ac tu iustificas.

Quod dignanter accende. qua tibi

accendit. tu & hec benignus accepta.

in te. sed & na. tribulationis nre ad

mouet. & in summo prestante in

caput. valis. intum sepe. ac eccle

mouet. **For. Co. m. m. m. m.**

PL 85

10000-
1001A

cū filio libere. Itaq; fr̃s. n̄ sum̄ ancille filii s̄ libere. Qua liberta
 n̄ illot. Abiit ih̄c s. ioh̄m. et xp̄c nos liberauit.

transmare galilee. qd̄ ē tyberiadis. Et sequebat̄ eū multitu
 do magna. q̄a uidebant signa que faciebat sup̄ his q̄ infir
 mabant̄. Subiit ḡ in montē ih̄c. q̄ ibi sedebat cū discip̄lis su
 is. Erat aut̄ p̄ximū pascha. dies festus iudeor̄. Lū subleuass̄ ḡ
 oculos ih̄c. q̄ uidisset q̄a maxima multitudo uenit ad eū. di
 cit ad philippū. Unde enim panes ut manducent hī. Hoc
 aut̄ dicebat tēptans eū. ipse enī sciebat qd̄ eēt factur̄s. Re
 spondit ei philipp̄. Ducentor̄ denarioꝝ panes n̄ sufficiunt eis.
 ut un̄ quisq; modicū qd̄ accipiat. Dicit ei un̄ ex discip̄lis ei an
 dreas fr̄s symonis petri. Est puer un̄ hic. q̄ habet q̄nq; pa
 nes hordeaceos q̄ duos pisces. S; h̄c qd̄ s̄ int̄ tantos. Dix̄ ḡ
 ih̄c. Facite homines discūbere. Erat aut̄ fenu multū in loco.
 Discubuer̄ ḡ uiri. numero quasi q̄nq; milia. accepit ḡ ih̄c
 panes. q̄ cū gr̄as egisset distribuit discūbentib̄. Similit̄ et ex
 piscib̄. quantū uolebant. Vt aut̄ impleti s̄. dix̄ discip̄lis suis.
 Colligite que superauerunt fragmenta ne pereant. Colle
 gerunt ḡ. q̄ impleuerunt duodecim cophinos fragm̄tor̄
 ex q̄nq; panib̄ ordeaceis que sup̄ fuerunt his q̄ manduca
 uerant. Illi ḡ homines cū uidissent qd̄ fecerat signū dicebant̄.

Quia hic ē uere p̄ph̄a. qui uenturus est in mundū. fr̄. n. 22.
 in dieb̄ illis. Venerunt due mulieres meretrices. Reḡm.
 ad regē salemone. steterunt q; corā eo. Quarū una ait. Obse
 cro mi dñe. ego q̄ mulier h̄c habitabam̄ in domo una. q̄ pe
 peri apud eā in cubiculo. Tercia ū die post quā ego p̄peri.

86/48/16

1659
60
ē. & quia surrexit tertia die secundum scripturas. & quia uisus est
cephe. & post hec undecim. Deinde uisus ē plusquā quā
gentis fratribus simul. ex quibus multi manent usque adhuc.
quidam autē dormiunt. Deinde uisus ē iacobo. deinde
apostolis omnibus. nouissime autē omnium. tanquā abor-
tuo uisus ē & mihi. Ego enim sum minimus apostolorum. quod non sum
dignus uocari apostolus. quōd persecutus sum ecclesiam dei. Grā
autē dei sum. id quod sum. Et grā ei in me uacua non fuit.
in illo tempore.

O iuxta iherosolimitanos ad quosdam qui. *S. lucam.*
in se confidebant tanquam iusti & aspernabantur cete-
ros. parabolam istam. Duo homines ascenderunt uitem-
plum ut orarent. unus phariseus. & alter publicanus.
Phariseus stans. hec apud se orabat. Domine. grās ago tibi.
quia non sum sicut ceteri hominum. raptores. iniusti. ad-
ulteri. uelut etiam hic publicanus. ieiuno bis in sabbato.
decimas do omnium quę possideo. Et publicanus lon-
ge stans. nolebat nec oculos ad celum leuare. sed percutiebat
pectus suum dicens. Domine. propitiū esto mihi peccatori. Illico uobis.
descendit hic iustificatus in domum suā ab illo. quia om-
nis qui se exaltat humiliabitur. & qui se humiliat exaltabitur.

Nescitis quō corpora uerā membra sūt christi. *Tol. f. mil. ad cor.*
Nescitis quō membra christi. faciā membra meretricis. Absit. An nes-
citis quō adheret meretrici. unū corpus efficitur. Erunt
enim inquit duo in carne una. Qui autē adheret domino.
unus spiritus ē. fugite fornicationē. Omne peccatū quodcūque
fecerit homo. extra corpus ē. qui autē fornicatur. in
corpus suū peccat. An nescitis quō membra uerā templū
ē spiritus sancti qui in uobis ē. quē habeas ad deum. & non estis uiri
Impta enim estis pretio magno. Glorificatē & portatē

86/48/m

tibi in ecclesia tua deserviat. efficiat de die in diem. ut idoneus efficiatur
ad eedere ad gratiam baptismi in precepta medicina. *Benedicatur dandus*
Exorcilo te creatura salis in nomine dei patris omnipotentis et incarni-
tate domini nostri ihesu christi et in unitate spiritus sancti. Exorcilo te per dominum unum et per
dominum semper et per dominum verum. quate ad tutelam humani generis pertinet. et po-
pulo venienti ad credulitate per servos suos consecrari preceptum est.
Proinde rogamus te domine deus noster. ut hec creatura salis in nomine
trinitatis efficiatur salutare sacramentum ad effugandum *omnem*
quam tu domine sanctificando sanctifices. et benedicendo benedicas. ut fiat om-
nibus accipientibus perfecta medicina permanens in visceribus cordi-
um in nomine domini nostri ihesu christi qui venit iudicare vivos et mortuos et seculum.

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.

Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7522 B XI 653

Film:

B86/48

13

0 1 2 3 4 5 cm

86/48/13

matutinus inueniat. Ille inquit
fer; qui nescit occasu. Ille qui regressus ab inferis humano gene
ri sequis inluxit; Precamur ergo dñe ut nos famulos tuos
& famulas tuas omne cleru & deuotissimu populū una cum
papa nrō & antistite nrō qui tē temporū concessa in his
paschalibus gaudis conseruare digneris; E dñm nrū ih̄m
xp̄m filiū & unicū dñm nrū cum quo uiuis beatus & regnas
dñs in unitate sp̄s sc̄l per om̄a secula seculorū amen
Incip̄ ordo ad excommunicatū faciendū tu ad ueneratū ad excom
municatū rogatū sicut dñs non inflexibilis quod & scriptū est
Abrenuntias satane & Abrenuntio Et omnibus operibus eius
Abrenuntio Et omnib; pompis ei; Abrenuntio.

653

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

7522 B XI 653

Film:

1386/48

0 1 2 3 4 5 cm

14

86/48/14

chi uirtutēq; desereret. Auquandū q̄ adherenti
ad eccliam cellula usus ē. dein cū inquietudinē fre
quentantiū ferre non possit. duob; fere extra ciui
tatē milibus monasteriū sibi statuit. Qui locus tā
secretus & remotus erat. ut heremi solitudinē non
desideraret. Locus enim latebat in montis ex
cellsa rupe ambiebat. reliquā planitiē liger. & uiuis
reducto paululū sinu clauferat. una tantū e. deq;
arta admodū uia adiri poterat. ipse ex lignis con
textā cellulam habebat. Multi quidē efratribus.
ineundē modū pleriq; saxo supiecti montis cauato.

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

522 B XII 68

Film:

B 5/26

0 1 2 3 4 5 cm

30

Silpicius, Vita Martin 10, 2 - 5

Sed ut reliquas uirtutes ei quas in episcopatu egit
aggrediar. Erat haut longe ab oppido. primus
monasterii locus. que falsa hominum opinio. uelut
conspultus ibi martyribus sacrauerat. nam exaltare
ibi. Superioribus episcopis confectum habere. si
tunc. non. sed. non. adhibere. sed. non. sed. non.
maioris nati. etiam. prout. uel. clericis. ha. ut. non.
nomine. sibi. martyris. tempora. passionis. ostendi. gran.
di. se. serupulo. pmoueri. qd. nichil. certa. constans.
sibi. memoria. maiorum. tradidisset. Cum. aliquan.
diu. q. a. loco. illo. se. abstinuisset. nec. derogans. religi.

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.

Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

522 B XII 68

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B 5/26

31

Sulpicius Vita Martini 11, 1 - 3

receptacula non eddant. Dispositum uero octoginta
 erant. q̄ ad exemplū beati magistri instituebant.
 Nemo ibi q̄eqm̄ ppriū habebat. om̄a in medio esse
 rebant. Non emere aut uendere ut plerisq̄ mona
 chis moris ē quicq̄m licebat. Ars ibi excerptis scrip
 torib; nulla habebatur. tunc t̄p̄t̄ maior pars
 deputabat̄ maiori orationi uacabat̄. tunc t̄p̄t̄

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
 Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen. Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Bestand:

522 B XII 68

Film:

138/26

32

Sulpicius, Vita Marini 10,5 - 7

ambo silentia tenuer. lum prior diabolus agnosce in
quit martine quē cernis. Xp̄c ego sū. descensurus ad
terras. prius me tibi manifestare uolui. Adhuc cum
martinus taceret. nec q̄cquā responsi referret. iterare
ausus ē diabolus p̄fessionis audaciā. Martine q̄d dubi
tā exidere. cum uideas quā ardeat in te. In uide
re. i. ante sūm spū. ut intellegere diabolū esse non

vi

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

522 B XII 68

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B 5/26

35

Sulpicius, Vita Martini 24, 5-7

reciderant. tunc tempore morante quencia exili
se qui se iohanne esse iactitaret. Ex quo conicere pos
sumus istiusmodi pseudopphis existentib; antaxpi
aduentu imminere q ia in istis mysteriu iniquitatis
opat. Nec eni ptereundia uidet? quanta martirium
sub huius dieb; diabolus arte temptauerit. Quod uero
nulla p se exerceat ipsa luce purpurea q faci
liu claritate assu... ti fulgoris illuderet ueste etia re
gia indutus diademate ex gemmis auroq; redimitus.
calceis auro illitis sereno ore. leta facie ut nichil minus
qua diabolus putaret oranti in cellula astaret. Cumq;
martinus primo aspectu ei fuisset hebetat? diu multuq;

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Bestand:

522 B XII 68

Film:

B 5/26

29

Sulpicius, Vita Martini 24, 3-5

adolecenti conuocato de coram eum et mactare iunior.
fremitusq; mea discurrentiū. & murmur qdā mul
tarū uocū audiebāt. Dein facto silentio egressus unū
de fratrib; sabaciū nomine ad se uocat. tunicāq; ei qua
erat indutus ostendit. Quid sit fact' ille conuocat ce
terosq; p[ro]p[ri]os. et adhibitoq; lumine uest
is caput exornauit. et corp[us] suū. et tam cuius
esset generis aut uellens poterat agnosce. Curiosius
tam oculis aut digitis attrectata. non aliud quā
uestis uidebat. Interea clarus fr[ater] admonet orationi
instare. ut manifestius eis dñs quid nā esset ostende

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

522 B XII 68

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B 9/26

28

Scipio, V. A. N. 23, 6-8

ret itaq; reliqua noctis ymnis psalmisq; consumit.
At ubi illuxit dies apphensū dextera trahere ad mar-
tinū uolebat bene conscius illud eum diaboli arte
non posse. Tunc ū reuerti ac reclamare miser cepit. int-

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen.

Bestand:

522 B XII 68

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B 9/26

oni quia incertū erat nec auctoritate sua iudice
accōmodans ne supersticio cūalesceret. Quodā die
pater suū adhibitis fratrib; ad locū pgrī deīn sup
sepulchrū ipsūm astans orauit ad dñm ut quiesceret
uel ex sepulchro ostenderet. Tum conu
sus
trū

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

522 B XII 68

Film:

B 9/26

0 1 2 3 4 5 cm

33

i benificio gratulem. C. Meta hinc
tq; inde incurritu respice. ~~qui~~ stante
hui pede dextro erecto quasi lo. ~~id~~ ieniti ostende
et Tunc sēs elemens intelligens dñm. ē. que sōss

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen.

Bestand:

7522 B XII 68

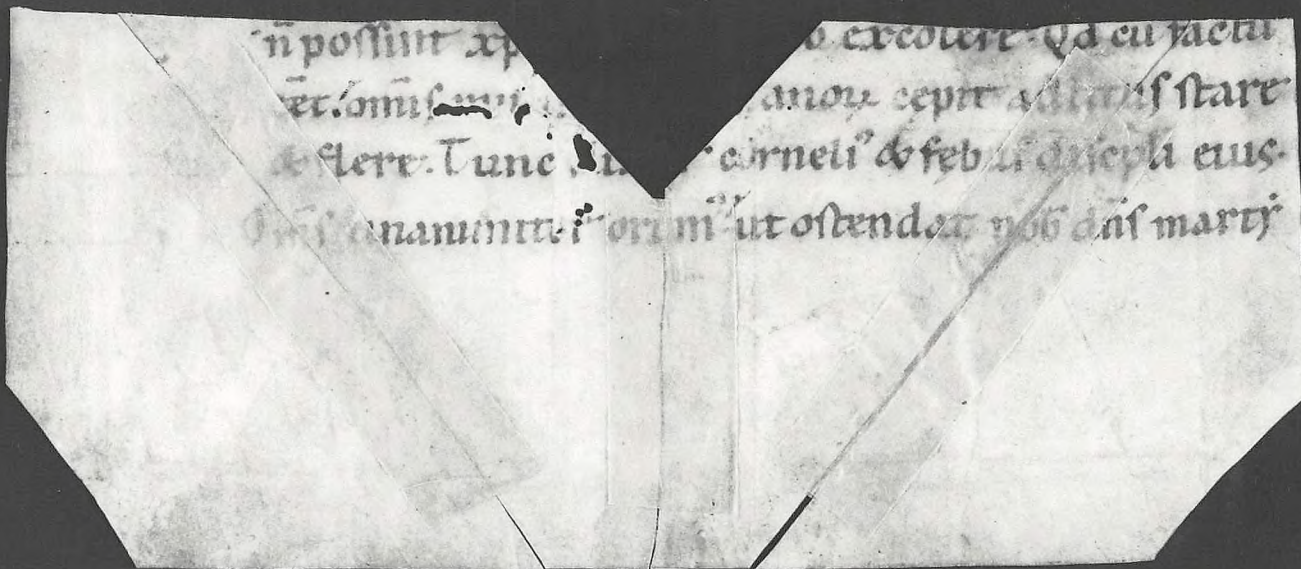
0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B 8/26

26

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Bestand:

7522 B XII 68

Film:

B 8/26

27

Fragment : Time sanctus
Clemens

Mombritius I 195^v
linke Spalte

lignis etiam Jesum christi

202^v l. Sp. ab 2. 4

Aici frugibus officio. Quomodo
sibi.

naves fortissimi carinatione
nervi bus solida -

Ad Androsi regionis con-
citos fluctus illat
sae praeterunt. quomodo

Ad fessis iuc-
tura lignorum etiam in

tranquillo vicinioribus

si conficiunt cursum. Prope
e enim ut pe-

reant:

no

Tam. Chrysogon (BHL.
1795)

202 v. ^{r. Spaltz}
ab 2. 5.

Cum sancto Zoilo sine praesbytero
qui prae-

sbytero collegit corpus sancti Chrysoconi:
et in loco digno recondidit: et cum
omni di

ligentia in domo sua sub interme-
to cubiculo

posuit: Cui per revelationem indi-
catum e

¹⁰ ubi man iaceret caput eius

Petrus ad a

gnum Annae ita ipsum invenit.

Quasi eadem

hora fuerit abscissum: et

affertur corpo

ri ei' compaginavit:

Mombritius I 195^v l. 3p.

(Clement) z. 41 - z. 46 (solus)
(47 ipse

(Cornelius) I 195^v r. 3p.

z. 34 - z. 39

Tamque Clementis papae (BHL. 1848)
ut non possint isti populi
christiani hunc pro deo
colere: quod cum factum
fuisset: omnis multitudo
christianorum flabat: et
flantibus illis dixerunt
Cornelius et Phoebe dis-
cipuli eius: omnes oremus
unum: ut ostendat vobis
dominus martyris sui exordia.

o. Quorunda q naues for aru nexib;
lidat. tenebrosi moris. luctus ille
terunt. quoy da u fragilis structura lignoy etia
tranqillo uicinū morti efficiunt cursū. Ppe ē enī

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

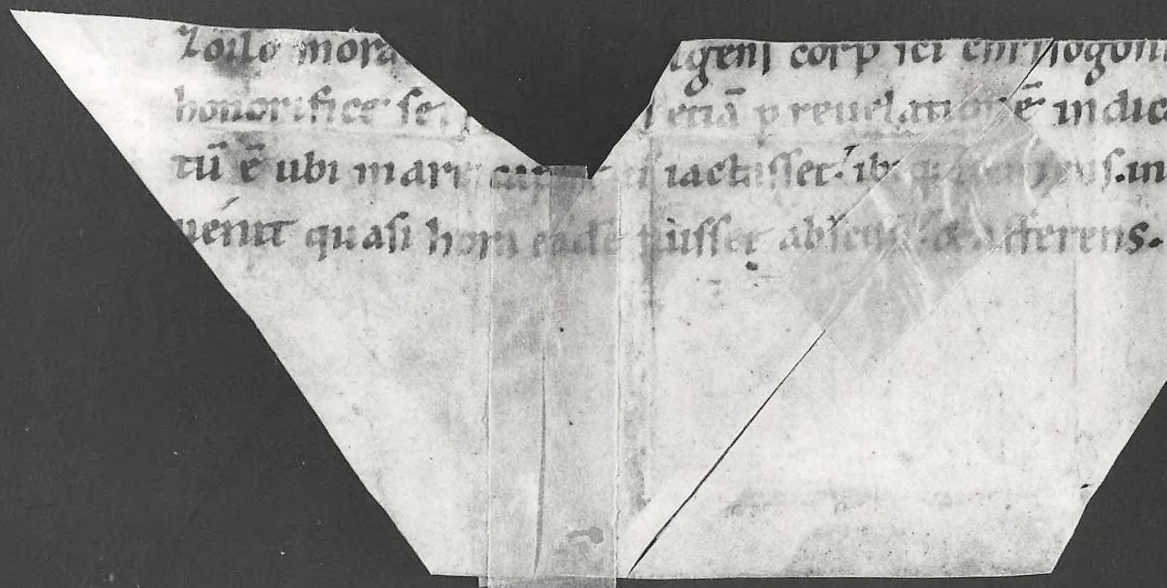
522 B XII 68

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

B 9/26

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Staatsarchiv Sigmaringen

Bestand:

522 B XII 68

0 1 2 3 4 5 cm

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film:

BSI/26

25

abgestellt hatte, das Vertrauen in die deutsche Sprache. Als Joseph II. ihn
lichkeit der österr. Politik zu erhalten wollte, auch in deutschen Angele-
unter Joseph II. erleben, daß seine in französisch zu schreiben, lehnte
teilweise maßloser Übersteigerung mit allem Nachdruck ab. Im persön-
Gegenteil verkehrt wurden, so daß im Umgang war K. voller Wunderlichkeit-
ser, wie K. in seiner rückblickenden Luftzug durfte ihn berühren und
teilung 1792 schrieb, „das Unglück durfte in seiner Umgebung nicht
gemeinen Hasses und Mißtrauens sein werden. Von seiner ganz auf
seiner Untertanen, sondern auch allerson abgestellten Tageseinteilung
von ganz Europa sich zugezogen hat sich durch nichts, auch nicht durch
dem kann K. von einer Mitschuldarchen, denen er diene, abbringen.
Fehlentscheidungen des Kaisers Maria Theresia und ihren Nachfolgern
freigesprochen werden. In der Auffassung er wie mit seinesgleichen und
ließ er sich zeitweise von den Erfolgen seinen Äußerungen direkt bis zur
Kaisers blenden. Manche Fehlentscheidungen sein. In seinen Denkschriften nahm
wie der Kriegseintritt 1777, ging aufpielt kein Blatt vor den Mund. – K.
rück und manche Mahnung erfolgte die Pombal, Tanucci oder Ormea zu.
In der Ausbildung des Josephinismus Staatsmännern des aufgeklärten
auch er zunehmend einen Verletztums kath. Länder, die einerseits
chenfeindlichen Ton an.

So, wie K. im Verhältnis von Staat einem großangelegten Modernisie-
che eine grundlegende Veränderung war die Voraussetzungen für den
tete, hat er in Österreich auch des 19. Jh. schufen.

Die Aufklärung des 18. Jh. hat den Weg bereitet. Es gibt in
ren 1753–90 kaum eine Maßnahme, die nicht direkt oder indirekt auf
turallem und wissenschaftlichem Fortschritt beruht. K. als Staatskanzler
nicht direkt oder indirekt auf die Entwicklung der Akademie der Wissen-
Grandseigneur mit wachen künstlerischen Interessen, zurückgeht. Sowohl an
der Akademie der Wissenschaften in Paris als auch an der Wiener Akade-
nach seinen Vorstellungen vorgenommen. Die Zusammenfassung der Akade-
rei, Bildhauerei, Baukunst und Musik zu einer Akademie der Bilden-
ste in Wien hat K. entscheidenden Anteil. Sein Bestreben war es, die
lerischen wie den wissenschaftlichen Richtungen ein möglichst großes Maß
heit zu gewähren. Gegenüber den Geistesströmungen seiner Zeit
er größte Toleranz. Trotz seiner Feindschaft gegen die Aufklärung und
gung der Aufklärung und seiner feindlichen Grundhaltung war er bereit,
feindlichen Jesuiten wie die Patres Franz und Höck zu fördern, die unter
einander Direktoren der orient. waren. Die Universitätsreform wurde
von G. van Swieten durchgeführt, die sich auch K., berühmte Gelehrte
J. v. Sonnenfels nach Wien zu ziehen: Archivio storico italiano, 1955/56;
Idee, in einer Akademie der Wissenschaften, konnte er jedoch nicht
lichen. So sehr er auch die franz. Theater vorzuzog – er förderte insbeson-
franz. Theater in Wien –, befleißigte sich doch in seinen Denkschriften, die
von ausgefeilter Brillanz waren,

lands, 1742–46, in: Central European Hist. 1, 1968; G. Klingenstein, Der Aufstieg d. Hauses K., 1975 (P) (auch f. V Max Ulrich).
P Ölgem. v. J. B. Langsi (Wien, Nat.gal.), Abb. b. Aretin, s. L.

Karl Otmar Frhr. v. Aretin

Kaup, Johann Jakob, Paläontologe, Zoologe, * 20. 4. 1803 Darmstadt, † 4. 7. 1873 ebenda. (ev.)

Unehel.; V Heinrich Friedrich v. Kaup (dän. Personaladel, 1773–1825), dän. Hauptm., Pfarrers-S aus Ortenberg/Oberhessen; M Dorothea Elisabeth (1773–1820), T d. Fuhrmanns Philipp Göbel in D. u. d. Elisabeth Dorothea Schneider; O Franz Georg v. K. (1760–1830), dän. Hofjägermeister u. Oberinsp. d. landgfl.-hess. Güter in Holstein; - ∞ Darmstadt 1834 Elise (1814–94), T d. Oberfortsdirektionssekr. Karl Hauser in D. u. d. Charlotte Hauser; 1 S, 4 T u. a. Natalie (∞ Eduard Zernin, 1830–1914, Hauptm., Milschriftsteller, s. Wi. 1908); E Heinrich Zernin (1869–1951), Maler (s. ThB), Leo Kayser (1868–1933), Maler u. Graphiker (s. ThB), Wilhelm Bang-Kaup († 1934), Turkologe u. Anglist (s. NDB I).

K. wuchs unter der Obhut seiner alleinlebenden Mutter in bescheidenen Verhältnissen auf und wurde durch ihren frühen Tod als 17-jähriger ohne abgeschlossene Schul- und Berufsausbildung auf sich selbst gestellt. Trotzdem entschied er sich für eine zwar schlecht bezahlte, dafür aber seinen naturwissenschaftlichen Neigungen entsprechende Tätigkeit und übernahm eine Hilfsarbeit als Schreiber und Präparatorengelhilfe im großherzogl. Naturalienkabinett in Darmstadt. Hier lernte er die Probleme und die Arbeitsmethoden naturkundlicher Sammlungen kennen und orientierte daran sein ihm bis dahin noch recht unklar vorschwebendes eigenes Berufsziel eines zoologisch-paläontologisch ausgerichteten Forschers und Sammlers, der anhand eigener systematischer Untersuchungen von Fundstücken das Wissen vor allem über die entstehungsgeschichtlichen Gesetzmäßigkeiten ordnet und mehrt. K. hat diese seine Absicht ungeachtet aller anfänglichen materiellen und fachlichen Einschränkungen und Rückschläge schließlich in hohem Grade verwirklicht. Hierbei halfen ihm seine schon in den ersten Jahren von Darmstadt aus geknüpften Kontakte mit maßgeblichen Forschern wie dem „Vogelpfarrer“ Christian Brehm, den Naturwissenschaftlern L. Oken und H. R. Schinz in Zürich, H. G. Bronn in Heidelberg, L. Agassiz, USA, R. Owen in London, dem Paläontologen G. v. Cuvier und dessen Nachfolgern in Paris und

195^v linter spalt

40 Syria: & fluxerunt aquae in abundantia: ipse
uolens laticem affluentem aperiat. Cumque ope-
ratione facta atque implete sine ulla citius
spiceret: uidit agrum stentum: quia pedes
dextro crebris: quasi locum sancti clauem
ostendit. Tunc sanctus clauem si-
gnis dñm Jesum christum esse: quoniam solus
ipse respicit.

Boninus Monbrithus: Sanctuarium
legendarium sive acta
sanctorum (modis laui
1474[?] (1478[?])
[1474[?]]

Archiv f. n. d. s. G. d. d. h.
9 1871 S. 251-324
337-80

imperpar
dem;
mel ipsum
ad hunc ab
alex humda
ese pau
et mta
passione r
litate qu
eo precu
te; Nud
u lac inge
ut quippe
ria uirg
ctame st
mex a
re c mxt
mortale
nam amos
te; Qui
induer o
usdem bap
qua nec
de se st
des tem
us; Capu
usur pra
tationes
dantur
nde subli

tra
uamun
se in suam. iperato
sexuit Inquit. Idest
bis monstrando.
quandocum ne illa
ate nra accepit.
patr; Ed. resut
uel apostolos qui
auerunt. uel humor
esurgens Induit
re Idest humani
in est praecingere.
e aliud induere;
In uterobeat
quid uerbū caro
habitaui in uobis.
em contradiabulū
e. In resurrectione
faciendo hominem
talē homine suscipe
aquam in sibi baptizū.
r pelue. in sibi fons
sui figurabantur
puluerē trahent
laue. expe ordem
figura r. recognosci
est ergo ut laue dnt
icatonum. qui per co
anas. s. m. licet affor
tmundi f. ant;
ctum est; Venite ergo

Sei
aliqu
illo co
pulor
a quo
petri
Expau
Dne tu
mih
In ete
numq
Quippe
numq
reluc
ricul
tel nq
Ita dicit
desol
do die
sola
re &
pau
ad pe
cantu
Quande
memb
uerim
negr
tibi n
tem;
opus
totus

undo enī inposuit qđ inposuit & curando n̄ fac̄ qđ rogā.
te exaudiri ad p̄sentem uoluntē. exaudiendo ad fū
sanitatem. & hoc utiq; ad uoluntatem. nā utiq; sanus ēē uult
inquieti. Per se ē ergo dñs omnib; inuocantib; eum sed
is omnib; omnib; qui inuocant in ueritate. AD LOCUM
psalmus sonat cuiusdam uox ē. Quae si uultis uerā ē exortatio
iā suā ad laudandū dñm. & dicentem sibi. lauda anima mea
. Aliquando enī in tribulationib; atq; in tēptationib; uis
uitae. uelut nolis conturbatur anima. cuius p̄turbationem

(574)

ad huc portas. Stulam illam gloriae immortalitatis numquid ac
& quasi iam saturatus non rogas. Beati qui esuriunt & sitiunt iusti
quia ipsi saturabuntur. Ergo si bonus es. dñs quia ista tibi dedit. quan
beatior eris cum se ipsi tibi desera. Desiderasti tunc alio re
desidera & ipsum. Neque enim uere dulcius unum ista quam ille. Ali
aliqua parte comparandis sunt illi. Ergo qui dñm ipsum a quo accep
tus gaudet & proponit his omnibus rebus quas accepit. ipse inuocat
inueritate. Nam ut noueritis ista libus hominibus pponat & licet
sit ista omnia de quib. gaudes uell & tibi auferre uis. iam non amabit

percipe auribus. Repp&itio confirmatio ē. In ueritate tua exaudi
me in tua iustitia. pe ut cūq: accipias cūdicē in tua iustitia. cō
mendatio ē enī grāe pe unusquisq: nr̃i iustitiā suā put&. Haec
enī iustitia dī est. quā nō habetis. *Isaia. 64. 6*

Et ne mē et in iudicio cū seruo tuo. Quia cū illo intrare uoluit in iudi
cium nisi qui ignorantes di iustitiā suā uolunt constituere. Quid ē
qđ ieiunauimus & non uidisti. defraudauim' animas nr̃as & nescisti
tamquā dicentes. Fecim' qđ iussisti quare non reddis qđ pmissisti.
Respond& tibi dī. ut accipias qđ pmissi ego dabo ut faceres. Quare

soluatur sup tñ. soluta est & i celis.
hoc nec paulus dicere p̄sūp̄it. q̄p̄
debetū mortis solueret. ad celū tñ
perire p̄uenit. hoc nec ioh̄s dicere
uult. q̄ p̄ amore p̄cipio i redēptō
rū suū peccare i cēna recubuit. Nā
cū p̄ph̄a. dicat. ecce enī i iūctatib;
ēceptū sū. & i delictis pepit me mat
rica. sine culpa ē. i mundo n̄ potuit
it. q̄ i mundo cū culpa uenit. hūc
nāq; uidet p̄ph̄a. ait. Non iustificabit
i c̄spectu tuo om̄is uiuent. hinc sa
lomon ait. Non ē hō iust' in tñ q̄
faciat bonū & n̄ peccet. hinc ioh̄s
dicit. Si dixerim' q̄ peccatū n̄ ha
bem. ipsi nos seducim'. & ueritatē
nob̄ n̄ ē. hinc iacob' dicit. In malis gen̄
offendim' om̄s. Constat enī q̄a om̄s
q̄ de carnal' delectatione ēcepti sūt. i
cor. p̄culdubio. ul' actione. l. locuti
one ul' cogitatione aliqd suū p̄nceps
hui' mundi habuit. S; ideo illos
l. p̄rape. l. p̄ tenere n̄ potuit. q̄a eos
ille addebitis suis eripuit. q̄ p̄ nob̄ si
ne debito mortis debitū soluit. ut
nos idō subiure hostis nr̄i debita
nr̄a n̄ teneant. q̄ p̄ nob̄ mediator
dī & hōmī hō. xps̄ ihs̄ uelut debi
to reddidit qd̄ n̄ debebat. Q̄ enī p̄ nob̄
mortē carnis i debitū reddidit. nos
a debita anīe mortē libauit. At q̄
Venit enī p̄nceps mundi hui'. & i me
n̄ h̄t q̄c̄q;. Vnde curandū nob̄ ē. & cū
magnis cotidie fletib' cogitandū.
q̄ scimus q̄ tribul' sua i nob̄ opa req̄res.
idie nr̄i carē p̄nceps mundi hui' ue

niat. si ē. i addm̄ carnis p̄ueniēte
uenit. & i illo aliqd q̄sū i q̄ suū uenire
nil potuit. Q̄a itaq; nos iusticiā dicim'.
qd̄ actum sum'. q̄i nūm̄cia mala cōmi
sum'. Q̄a req̄renti ad iudicio. & multa
sunt i nob̄ i uenienti dicim'. n̄ solū qd̄
nob̄ ē certū refugū. solida spes. q̄a unū
tūllo facti sum'. in q̄ p̄nceps hui' mun
di & suū aliqd req̄sū. & i uenire mu
nime potuit. quō sol' ē i m̄mortuos
ub̄. & ap̄p̄cati iā seruicio ueraci lib̄ta
te solūm'. q̄a ei q̄ uere lib' ē unūm'.
Constat enī nec negare possum'. s; ue
racit' facim'. q̄a p̄nceps hui' mundi h̄t
i nob̄ multa. s; tam̄ mortis nr̄e tēpo
re iā nos t̄ape n̄ ualet. q̄a ei m̄bra ef
fecti sum'. i q̄ n̄ h̄t q̄c̄q;. S; qd̄ p̄dē qd̄
eidē redēptori nr̄o p̄ fidē iungim'.
si ab eo morib; disungam'. Ipse & e
nī dicit. Non ius q̄ dicit i dñe dñe. in t̄bit
i regnū celoz'. Recta ḡ opa fidī rec
te iungenda sūt. Mala q̄ fecim' p̄cot
tidiana lānta diluam'. tñsactas m̄as
neq̄tias surgentia ad amorē dī & p̄
ximi recta opa sup̄ent. N̄ ulla q̄ pos
sum' i pendē fr̄ib' bona recusem'. Neq;
enī alit' redēptoris nr̄i m̄bra efficiam'.
n̄ i herendo dō & cōpatiēdo primo.
S; q̄a ad amorē dī & p̄ximi plerūq;
corda audientū plus exēpli q̄ ūba
erectant. caritati nr̄e i dicare stu
deo. qd̄ is q̄ p̄rō ē ep̄sani fili' nr̄i dī
aconus isauria p̄uincia exort'. i ui
cina factū tñ la'caonie solet nar
rare miraculū. At enī. qd̄ iea qd̄a
martyrī noīe uite ualde uenerabil'

monachus fuit. q̄ casuo monasterio ui-
 sitationis gr̄a ad aliud monasteriū ten-
 debat. cui sp̄s pat̄ p̄sent. p̄genit̄ itaq;
 lepsi q̄ndā q̄ densis uulnerib; elefantem
 morib; p̄mbra sedauit. uenit uia. uo-
 lentē ad suū hospiciū redire. & plasi-
 tudine n̄ ualente. ip̄s ū inuener. se hu-
 be phibebat hospiciū. q̄ uide marto-
 ri monachus ire festinabat. Vnam
 di eide lepsi lassitudine misert. pal-
 liū q̄ uestiebat in t̄ia p̄n̄ p̄ice & ex-
 pandit. ac desup lepsi posuit. cuiq;
 suo pallio undiq; ēstricū sup hume-
 rū leuauit. secūq; reuēns deulit. sup
 tā monasterii forib; p̄pinq̄ret. sp̄s
 pat̄ eide monasterii magnus clamare
 uocib; cepit. Currat. ianuā monas-
 terii er̄ ap̄te. q̄a s̄r mart̄ri uenit
 dñm portans. Statū ū ut mart̄rius
 ad monasterii aditū puenit. ū q̄ lep-
 sus ēē putabat decollo ei caruēns. &
 i ea specie apparetis q̄ recognosci ab
 hoib; solet redēptor humani generis
 d̄s & hō x̄p̄s ihs. ad eclū mart̄rio as-
 picientē redit. ei q̄ ascendens dicit.
 O mart̄ri tu me n̄ erubuisse sup t̄ia. ego
 te n̄ erubescā sup celos. Q̄ s̄s uir mor-
 ut ē monasteriū i gressus. ei pat̄ mo-
 nasterii dicit. Ēr mart̄ri. ubi ē quē
 portabas. Cui ille respondit dicit. Ego
 si scissē q̄s ēēt. pedes illi tenuissē. Tunc
 uide mart̄ri narrabit. q̄ cū cū portas-
 set. pondus eius minime sensisset. Hec
 mirū. quom̄ cū pondus eius sentiri po-
 tat. q̄ portabat portabat. Q̄ in re
 pensandū nob̄ ē. q̄ntū f̄ina cōpassio

ualeat. q̄ntū nos om̄i dō nūc uiscer-
 ra cūngunt. Inde cū ei q̄ sup om̄a
 p̄pinq̄m. unde nos p̄cōpassione p̄ri-
 nu & tā sub nos metip̄os deponim.
 In rebus corporalib; nemo alia tangit.
 n̄ q̄ tendit. i reb; ū sp̄alib; certū ē. q̄a
 q̄ntū plus p̄cōpassione actum. tanto
 alia uer̄ p̄pinq̄m. Ecce autē redēptor
 i generi humani ad edificationē
 nām minime sufficit. q̄a i ea tremo-
 iudicio dicitur s̄e ē p̄bilis. q̄ diu
 fecit. unū de his s̄rib; mon̄ munus
 in fecit. n̄ & ante iudiciū hoc i se os-
 tendit q̄d diu fecit. ut uidet de
 monstret q̄a q̄d n̄ bona op̄a i digen-
 tib; exhibet. & hec specialit̄ ipendit.
 q̄a hec amore exhibuit. & tanto
 plus q̄q; maiore mercede recipit.
 q̄nto nec cū despiciat. q̄ ap̄l despicien-
 dus uidet. Q̄d cū i humana carne
 sublimi carne x̄p̄i. q̄ ē sup anglos ex-
 altata. Et q̄d i humana carne abiectū
 carne lepsi. q̄ tunc fecit uulnerē
 scindit. & exhalantib; factorib; iplet.
 S; ecce i specie lepsi apparuit. & ū q̄
 ē reuerend sup om̄a. uidi despectū i
 f̄ia om̄a de dignat̄ n̄ ē. Cur hoc n̄ ut
 nos sensu tardiores ad moneret. q̄n-
 nus q̄s ei q̄ i celo ē festinat assistere.
 humiliari in t̄ia & cōpati & iā abiec-
 tis & despicalib; s̄rib; n̄ recusat. loq̄ ca-
 ritati uer̄ subbreuitate decreuerā.
 s; q̄a n̄ ē in hoīe uia ei decurrens ser-
 mo recitari n̄ potē. quē disponit
 ip̄s de q̄ loquim̄. Q̄ uiuit & r̄ cū p̄
 in uni. sp̄s s̄i d̄s. p̄o. s̄c̄a s̄c̄o. aō.

N° 6.
1601.
1602

et filios. et fratres. ad huc autem et
animam suam. non potest nisi esse discipulus. Et
quoniam hanc latet crucem suam et uenit per me.
non potest nisi esse discipulus. Quod si enim ex uobis
uolens terram edificare. non prius sedens est
putat super quod necessarii sunt. si habe
at ad perficiendum. ne postea quam posu
erit fundamentum et non poterit perficere.
omnes qui uiderunt et exilant illud et
dicentes. Quia hic homo cepit edifica
re. et non potuit consummare. Aut quis rex
natus committere bellum aduersus
aliud regem. non sedens prius cogitat si pos
sit cum decem milibus occurrere ei. qui cum
uiginti milibus uenit ad se. Alioquin
ad huc illo longe agente. legationem
mittens rogat ea que pacis sunt. Sic
ergo omnes ex uobis. qui non renuntiat omnibus
que possidet. non potest nisi esse discipulus.

CON
SIDE
REM
VS

omnia que habent in terris. Terrena namque
substantia superius felicitati comparata. p
pondus est non subsidium. Temporalis ui
ta cum uite comparata mors est potius
dicenda quam uita. Ipse enim cotidie
defect corruptionis. quod est aliud quam
quodam pluitas mortis. Quod autem lingua
dicere. et quod intellectu capere sufficit.

illi superius ciuitatis quanta sunt gaudia an
glos. choros inter eos. cum beatissimis spiritibus glorie
ceditoris assistere. presentem dei uultum contem
plari in circumscriptione luminis uidere. nullo
metu mortis affici. in corruptionis perpetuo
munere letari. Sed ad hec audita. in
analese animi. itaque illic cupit assistere.
ut se spaci sine fine gaudeat. Sed ad mag
nam uiam perueniri non potest. non per magnos la
bore. Unde et paulus egregius predicator
dicit. Non coronabitur. nisi qui legitime
certauerit. Delectat igitur mentem magni
tudo primorum. sed non detrahit certam laborem.
Vnde ad se uenientibus ueritas dicit.
Siquis uenit ad me. et non odit patrem suum
et matrem. et uxorem. et filios. et fratres. ad huc autem et animam suam. non po
test nisi esse discipulus. Sed percontari libet
quomodo parentes et carnaliter propinquos per
pitiu odisse. qui iubemur et inimicos diligere.
Et certe de uxore ueritas dicit. Quod si
est uenit. homo non separet. et paulus ait.

Uiri diligite uxores suas. sicut et Christus eccle
siam. Ecce discipuli uxorem diligendam pre
cepit cum magister dicit. qui uxorem non odit. po
test nisi esse discipulus. Numquid aliud uider
mittunt in b. uel nuntiat. aliud preceps clamat. an simul
in celis. uiles beati et odasse possumus et diligere. Sed si uiu
eunt animo in precepta perpendimus. utrumque agere perdisere
tionem ualeamus. ut eos qui nobis carnis coniune
tione est iuncti sunt. et qui parimos nouum di
ligamus. et qui aduersarios in uia dei patri
m. odiendo et fugiendo nesciamus. Quod si
enim odiu diligere. qui carnaliter sapiens
dum praua nobis ingerit. non audit. Ut autem
dominus demonstraret. hoc erga parimos
odiu non de affectione preceps. sed de cari

St. Martin
11. 11

Lump

tate. ad didit p[er]t[ur]b[ati]o[n]e[m] die[rum]. Ad huc aut
et animā suā. Odisse itaq[ue] p[er]cipim[us] p[er]
am[or]is. odisse et animā n[ost]rā. Constat
q[uo]d q[uod] amando debet odisse p[er]imū.
qui sic eū odit sic semetipsū. T[em]p[or]e et enī
bene animā n[ost]rā odim[us]. eū ei[us] car
nalib[us] desideris n[on] ad q[ui]esim[us]. eū ei[us] ap
petitū frangim[us]. et ei[us] uoluptatib[us] re
luctam[ur]. Quod u[er]o q[uod] ē tēpta ad melius du
cit. q[ui] p[er] odiū amat. Sic sic nimirū
exhibet p[er]imus n[ost]r[is] odiū discretione
debent. ut i[n] eis et diligam[us] q[uo]d s[an]c[t]e et ha
beam[us] odio. q[uo]d i[n] d[omi]no nob[is] itinere obsis
tant. Certe dū paulus ierosolimā p[er]gre
ret. p[ro]ph[et]ia agab[us] zonā illi apphēdit.
suūq[ue] pedib[us] alligauit die[rum]. Virū ei[us]
zona h[ec] ē sic alligabit i[n] ier[us]olimā. S[ed] u[er]o
q[uo]d animā suā p[er]fecte oderat. q[uo]d dicebat.
Ego n[on] solū alligari. s[ed] et mori i[n] ier[us]olimā
parat[us] sū p[ro] nomine d[omi]ni ihu xp[ist]i. nec
facio anī meā p[er]iosiorē q[uam] me. Ecce
q[uam] anī suā amando oderat. imo odi
ens amabat. q[uam] cupiebat p[ro]p[ri]u[m] mori
tradere. ut hanc ad uitā de peccati
morte suscitaret. Ab hac q[uo]d discretio
ne odi n[ost]ri traham[us] formā ad odiū p[er]
ximū. Amet[ur] q[uo]d libet i[n] hoc mundo ad u[er]
sari. s[ed] i[n] uia d[omi]ni ē trari n[on] amet[ur] et i[n] p[ro]p[ri]o
quus. Q[uo]d s[an]c[t]us enī i[n] ē t[em]p[or]e ē cupiscit. i[n] ea
q[uo]d aggredit[ur] causa d[omi]ni. ex[tra] patrē. ex[tra]
matrē. ex[tra] uxore[m]. ex[tra] filios. ex[tra]
cognatos. ex[tra] semetipsū fieri debet.
ut eo uer[us] cognoscat d[omi]n[u]m. q[uo]d ei[us] causa
nemine recognoscat. Multū n[on]q[ue] ē
q[uo]d carnalis affect[us] i[n] tentionē m[en]tis di
uerberant. ei[us]q[ue] acie[m] obscurant. Q[uo]d sta
men neq[ue]quā noxios patim[ur]. si eos p[er]

do teneam[us]. A mand[ati] q[uo]d s[an]c[t]i p[er]im[us]. i[n]pen
denda caritas om[n]ib[us]; et p[ro]p[ri]is et carne
is. nec tam p[er] eadē caritate a d[omi]ni amore
flectenda. Sem[per] aut[em] q[uo]d eū de t[em]p[or]e p[er]
lusi archa d[omi]ni ad t[em]p[or]e i[n] s[an]c[t]arū rediret.
plaustr[o] sup[er] ip[s]osita ē et plaustr[o] uac
ce[re] t[em]p[or]e sub iunet[ur] s[ed] q[uo]d fete[re] fuisset memo
rant. q[ui] u[er]o filios elauiserant domi et scrip
tū ē. ibant aut[em] i[n] directū uacce[re] p[er]uā
que ducit bethsam[us]. uno itinere q[uo]d
diebant p[er]g[er]e et mugientib[us] n[on] declina
bant neq[ue] ad dextera[m]. neq[ue] ad sinistra[m].
Q[uo]d igit[ur] uacce[re] n[on] fideles q[ui]sq[ue] i[n] eccl[esi]a de
signant. Q[uo]d u[er]o dū sacri eloq[ui] p[re]cepta
ēfiderant. q[ui] sup[er] ip[s]osita archa d[omi]ni
portant. De quib[us] hoc et iā not[um] dū ē.
q[uo]d fuisset fete[re] memorant. et pleriq[ue]
q[ui] i[n] uia d[omi]ni i[n] t[em]p[or]e positi. foris acar
nalib[us] affectib[us] ligant[ur]. S[ed] n[on] declinant
a recto itinere. qui archa d[omi]ni portant
i[n] m[en]te. Ecce et enī uacce[re] bethsam[us] p[er]
gunt. Bethsam[us] q[uo]d p[ro]p[ri]e dicit[ur] dom[us] so
lus. et p[ro]ph[et]ia ait. uob[is] aut[em] q[uo]d timentis d[omi]n[u]m.
orie[re]t[ur] sol iusticie. S[ed] igit[ur] ad c[er]n[u]m solis
habitationē tendim[us]. dignū p[re]feto ē.
ut de d[omi]ni itinere p[er] carnalib[us] affectib[us]
n[on] declinem[us]. Tota enī uirtute pensan
dū ē. q[uo]d uacce[re] d[omi]ni plaustr[o] supposit[us]
p[er]gunt et gemunt. dunt ab itam[us] mu
git[ur]. et tam[en] de itinere n[on] deflectunt
gressus. Sic nimirū p[re]dicatores dei.
sic fideles q[ui]sq[ue] e[ss]e int[er] scām eccl[esi]am de
bent. ut cōp[ar]iant[ur] p[er]imus p[er] uita
tē. et tam[en] de uia d[omi]ni n[on] exorbitant p[er]
cōp[ar]ationē. hoc ipsū u[er]o odiū q[ui]t[ur] ex
hibi[re] debeat. ueritas subdendo mani
festat die[rum]. Q[uo]d n[on] banulat cruce[m] suā

tribuit. ut in lingua aru
in lingua aru qui ualde e pauore
ut qd ei pabiabo respon
dunt dicit. fili. recordare qd rece
pisti bona i uita tua. & i uita simi
li mala. sic hic dicit. tu u erucia
tu. ista sis kmu sententia pauore
post idiget. qd expositione. Na si qd
qd i hoc mundo carioris boni ali
qd accepistis. ipsu ut ita dica do
nu carit ptimescere debetis. ne
uob pqr unda urbz actuū recōpen
satione sit datū. ne iudez qd hic
bona cariora restituit. a. retributio
ne boni itam repellat. ne honor
hic. t. diuitie n admittū uirtutis.
s; remuneratio sint laboris. Ecce
enī cū dr recepisti bona i uita tua.
i dicat & diues iste boni aliqd ha
buisse. ex q i hac uita bona recipet.
Rurūq; dū de lazaro dr qd rece
pit mala. pfecto monstrat & lara
rū. habuisse malū aliqd qd pur
garet. S; mala lazari purgauit
ignis i opie. & bona diuitū remu
neratū felicitas tñseuntis uite. li
lū paup̄tas afflū & tñt. istū habun
dantia remuneratū & repulit. Q
cūq; g i hoc seclō bona habetis. cū
uos bona egisse recolitis. ualde
de ipsis ptimescent. ne cēssa uob
pspitat cor de sit remuneratio bo
noz. & cū qd libet paupes n nulla
rephensibilia ppetrē spicietis. no
lite despiciere. nolite despare. qd
fortasse qd supfluitas tenuissime

320.2.

1597.

17 June 1965

punitas ignis: cuius paupertas
purgat. Deuot omnia punitur: q
n nulla & ia male acta ppa uita se
euta e. de illis u solliciti penitent. q
eoz ma magis paupertas cruciat.
q usq; ad uitae rectitudinem pducit.
Sequitur et in his omib; rēnos & uos enos
magnū firmatū ē. ut hi q uolēt ad
uos trāsire n possint. neq; idē huc
trāsire. Q' i re ualde qrendū ē. q
m dicat hi q uolēt ad uos trāsire n pos
sint. Q' a eni hi q i inferno sūt ad bea
toz sorte trāsire cupiunt. dubiū nē.
q u iā i beatitudinis sorte suscepti sūt.
q pacto dī: q trāsire adeos q i inferno
cruciant uolēt. S; sic trāsire repbi ad
electos cupiunt. idē a supplicioz suoz
afflictione migre: ita ad afflictos atq;
i tormentis positos trāsire iustoz ē. nūc
ut p mīa. eosq; uelle libare. S; q uolēt
de beatoz sede ad afflictos i tormentis
positos trāsire n possūt. q iustoz anie
q uis i sue naturę bonitate mīa ha
beant. iā tē auctoris sui iusticie cūne
tē: tanta rectitudine cōstringunt. ut
nulla ad repbos cōpassione moueant.
etia si misereri uellent. iā tē oīno n
possūt. Ipsi q ppe iudici cōcordant cui
iherent. & eis q s eripe n possūt. nec ex
mīa edescendūt. q tanto illos tē a se
uidebūt extraneos. quanto & ab eo q di
ligē auctore suo cōspiciunt repulsos.
Nec i iusti q ad beatoz sorte trāsire
q dānatione ppetua cōstringunt. nec
iusti trāsire ad repbos possūt. q a erec
ti iā p iusticiā iudicii. eis nullo m ex

aut cōpassione miserent. S; q ar
dentia diuina dese spēs tollit. i animū
ad ppinq; q reliquias reseruit.
q a repboz uite pena sua qndoz i
ualit erudit ad eam. ut iā tē
de i iustis sp. lūc diligant. q hie dū
peccata diligunt nec se ipsos ama
bunt. Vnde tē dī: Rogo q tē pāt.
ut mittas eū i domū pāt mei. habeo
enī qnq; sūt. ut reser. illis ne & ipsi
ueniant. Nec hē tormento. Q' in re
notanda ē. ar. iā diuina qnta ad
supplicia cūmunt. ad penā nāq;
suoz & agnitio seruāt & memoria.
Cognoscat enī lazariū q desper. sūt
q q suoz meminit q reliq; pfecta
q ppe ultio ei depūpē nēt. si n hoc
tubione n cognosceret. & pfecta pe
na i igne n ē. si n hoc qd ipse patit.
& iā desuis timeret. Vt q peccatores
i supplicio apli puniant. & eoz uident
glām q s cōpser. & de illo. & iā pena
torqnt. q i ualit amauer. Q' edendū
ū ē. qd ante retributionē extremi iu
dicii. i iusti i re. q i iustos cōspiciunt.
ut eos uidentes i gaudio i solū de suo
supplicio. s; & iā de illoz bono cruci
ent. Iusti enī i tormentis sēp i tuent in
iustos. ut hinc eoz gaudiū crescat.
q a malū cōspiciunt qd misedit eua
ser. tantoq; maiores ereptori suo grās
referent. qnto uident i aliis qd ipsi
ppei si cēt relia potuer. Nec illā
tantę beatitudinis claritatē apud
animū iustoz fuscet aspecta pena re
pboz. q a ubi iā cōpassio miserie nērit.

non sic loquitur ueritas intellegen-
tibus mentib. Intus loquitur sine
sono instruit intellegibilia luce
perfundit. Quiergo potest mea
uidere natiuitas eius & ueritatem.
ipse illam sic uidit loquentem.
Sic edixit pater quod loqueretur
excitauit nos ad magnum desideri-
um interioris dulcedinis sue. sed
crescendo capimus. ambulando
crescimus. proficiendo ambula-
mus ut peruenire possimus. Per
eundem ih̄m xp̄m dñm nr̄m qui
cum patre & sp̄s sc̄o inuit & reg-
nat in secl̄a secl̄orū aō.

IN LIPI T SERVA PRI MV S

Cenā dñi secundū iohannē adiu-
uante ipso debitis est explicanda
tractatib. & ut nobis posse dona-
uerit explicanda. Antechiem autē
festum pasche sciens ih̄s quia ue-
nit hora eius ut transiret ex hoc
mundo ad patrē. Cū dilexisset & su-
os quierant in mundo. in finem
dilexit eos.

Pascha fr̄s non sciunt quidā
existimant grecū nomen ē
sed hebreū. Oportunissime
tamen occurrit in hoc nomine que-
dam congruentia utrarūq; lingu-
arum. Quia enim alibi p̄cessio
patitur grece pascha dicitur. Ide-
o pascha putatē uel hoc nomen
a passione sic appellatum. In sua
uero lingua hoc est in hebrei pas-
cha transitus dicitur. Propter
ea tunc primum pascha celebra-

uit populus dñi quando ex egipto fugen-
tes rubrum mare transierunt. Hunc
ergo figura illi p̄phētica in ueritate
complexa est. cum sicut om̄s ad immo-
landum ducitur xp̄s. Cum sanguine
m̄ltis postib. nr̄is. id est cum signo
crucis signatis frontib. nr̄is aper di-
tione huius secl̄i. Tamquam acipiti-
tate uel interemptione egiptiāne li-
beramur. & igamus saluberrimum
transitum. Cum achabulo transimus
ad xp̄m. Et ab isto instabili seculo ad
eius fundatissimum regnū. Ideo quin-
pe ad dñm permanentem transimus
nec in mundo transeunte transea-
mus. De hac nob̄ conlata gratia dñi lau-
dams apostolus dicit. Quierunt nos
de potestate tenebrarum & trāstu-
lit in regnum filii caritatis sue. hoc ita
que nomen id est pascha quod latine
ut dicitur transitus nuncupatur. uel ut
inter p̄xans nobis beatus euangelis-
ta dicit. Antechiem autē festum pasche
sciens ih̄s quia uenit hora eius ut tran-
siret ex hoc mundo ad patrē. Ecce pas-
cha ecce transitus. unde & quo. De hoc
scilicet mundo ad patrē. spes membr̄is
in capite est data. Quoesse in illo tran-
seunte sine dubio secutura. Quider-
go fideles & ab hoc capite atque ibei
corpore alieni. nonne & ipsi transe-
unt. quia non p̄manent. Transeunt pla-
ne & ipsi. Sed aliud est transire de mun-
do. aliud transire cū mundo. Aliud ad
patrē. aliud ad hostem. Nam & egi-
pti transierunt. non enim p̄sequendo
manserunt. Non tamen itransierunt
per mare ad regnum. sed in mari ad in-
teritum. Sciens ergo ih̄s quia uenit ho-
ra eius ut transiret & ex hoc mundo

minister & xps. Sic magis
xpo honorifica uiteumpa
r honoris. Illo magno ut sit
honoris. Cum ergo audisset
indicerem. Ubi ego sum al
minister mserit. Nolite
modo bonos episcopos & ele
gitare. & in uos p modo uro
patexpo. Bene uiuendo. ele
gatiendo. nomen doctrina
s quibus potueritis p dican
quisque & iam pater filios
sine agnoscat. Paternum
in si ues in alie sedebere p xpo
& na suos omnes docet. mo
rtis. Corripuit impendat
lentum. exerceat discipli
nam domus sui ecclesiasticum
am modo episcopale imple
ciomistras xpo ut in genit
na & illa maxima passio
tionem multa ex uro numero
runt. multa ne pi in clerici
& uirgines seniores cum ui
Multo coniugati & coniuga
topatris matresque famili
strantes xpo & a animas su
narym oposuerunt & hono
re patris coronas gloriosissi
perunt.

Sermo xli.

Sermo xlii.

odant. nunc animameat
& quiddam. usque ad id quod
elocutus est eis ihs & abscon
derunt.

his ihs uerbis lecti
derne mistras su
sequebantur

et erat quodam p dican
sua. quod in granu frumenti cader
terra mor tuu fuerit ipsu solu man
Sicut mor tuu fuerit multu fructu
adfert. tibi ex cecit eor que u ad
celoru sequi uelint ut anima sua oc
in hoc mundo sie in uirtute & nam cu
dixit cogitarent. ad hunc rursus in
tate. sunt temperant affectum & in
unde lectio cepit hodie. n. Nunc
mamea turbata est. Unde turbata
dne anima tua. nempe paulo ante
ista. quod anima in hoc mundo in
& nam custoditea. Ergo ne anima
in hoc mundo. in. I deo turbat u
te hora qua ex hoc mundo egrediat
hoc de anima dmi. uideat affirmit
Sed hos in se transtulit nos in se sus
Caput nrm in membris suis
cepit affectum. & uideat non abili
tatu. sed sic de illo dictu est cu la
suscitauit & turbauit semet ipsu. O
tebat enim ut unus mediator di &
nu homo xps ihs sic nos suscitauit
ma. Itaque cu pte re tur ad infima
dio supius dicente. Uenit hora ut gl
co filius hominis in mortificatu fu
granu multu adfert. Audio. quic
anima sua in hoc mundo. in uirtute &
custoditea. Nec pmitto tantu mo
pari sed iubeor imitari. Deinde
tab. uerbis. Siquis in hunc ministrat
quat & ubi uero. ibi & minister
Mundu contempnere accendor
conspicuum meo nihil est uite hui
tur quantu lib & plexus uapor
re & noru te poralia in hunc cuncta
cunt. & uir supradu in meo q
illis uerbis ab infirmitate me
ad infirmitate sua. audio dicer

tebandum. Numquid primum la-
 bus emisit. Sed qui non habet corp-
 nec aliqua locorum intervalla. ut filius
 a patre separaretur. ut sit inter illos
 aer medius quo per giro uox fit & in
 aures uenit. Absit ulla de illa in-
 corporea & ineffabili substantia sus-
 picemur. filius unicus est uerbu-
 patris & sapientia patris. In illa sunt
 omnia mandata patris. neque enim
 pater mandat filius aut aliquando
 nesciebat ut enim necesse esset exte-
 pore habere quod antea non haberat.
 Iam enim a patre quod habebat accepit
 ut nascendo acciperet & dederit que il-
 le signando. Namque uita & accepit
 uita utique nascendo non prius sine uita
 existendo. quia & pater habet uitam & quod
 habet est. nec accepit tamen quia non ex-

patris. Dicit uero mandatum dictum
 quia non est a se ipso cui dicitur da-
 tum. & hoc est dare filio sine quo
 numquam filius fuit. Quod est
 signum filium quum numquam fu-
 it. sequitur autem. & scio quia
 mandatum eius uita & eterna est.
 I pre filius & uita & eterna est. man-
 datum datum patris quod est ali-
 ud dictum. quia ego sum man-
 datum patris. Proinde & quod ad-
 iungit & dicit. Que ego loquor sic
 dixit mihi pater sic loquor. Non
 accipiemus dixit mihi quasi ipse
 uerba locutus sit unico uerbo au-
 gebat diuerbum. Dixit ergo pater
 filio. Sic dedit uitam filio non quod
 nesciebat uel non haberat sed quod
 ipse filius erat. Quid est autem

aliquo est. Filius autem accepit uitam
dante patre. a quo est & ipse quod habet
est. habet enim uitam & uitae est. Ipse
summi enim loquentem. Sic habet enim
quid patet uitam in semet ipso. sic dedit
& filio habere uitam in semet ipso. Nunc
quid existenti & non habenti dedit.
sed eo dedit quo genuit. & ut genuit
uitam. & qui patrem genuit non in pa-
tre uitam. Ideo dictum est. sic habet ui-
tam in semet ipso sic dedit filio uitam
habere in semet ipso. Vitam dedit quia
gignendo uitam. & quia & eterna est ipsa
natura. Nuncquam non fuit filius
qui est uita. nuncquam non fuit fili-
us sine uita. & sicut est natiuitas & na-
tae est quia uita est uita & eterna. Ita &
mandatum non quod filius non
habebat. pater dedit. sed sicut dixi
sapientia patris quod est uer-
bum patris. Omnia mandata sunt

sicut dixit mihi sic loquor nisi uer-
bum loquor. Ita ille dixit ut uerax
ita iste loquitur ut ueritas. Ue-
rax autem genuit ueritatem.

Quid ergo iam dixerit ueritatem. Non
enim perfecta erit ueritas cum
uerum aliquid adderetur. Dixit
ergo ueritatem quia genuit uerita-
tem. Porro ipsa ueritas sic loqui-
tur. ut ei dictum est. Sed intel-
gentibus quos docet & utinatus est.

Ut autem crederent homines quod
intellegendum ualent. ex ore cir-
cum uerba sonuerunt & abierunt.
transuolantes sonitum puerum.

Per actis modis temporum suo-
rum. sed res ipsae quarum signa sunt
sonitua iecte quodam modo meo-
rum memoriam quia audierunt.

& cum ad nos per litteras quae in
sibilia signa sunt peruenerunt.

ut uestigiamus. Ecce quod dictum
est. Si quis mihi ministrat in se sequat.
Quo fructu. quam mercede. quo premio.
& ubi sum inquit ergo. illic & minister
inseerit. Gracis ametur & operis quo
ministratur illi pretium sit esse cum illo.
Vbi enim bene erit sine illo. aut quando
male esse poterit cum illo. audiendum
tunc. Si quis mihi ministraverit hono
rificabit eum pater noster. Quo honore.
nisi ut sit cum filio eius. Quod enim su
perius ait. ubi ergo sum illic & minister
inseerit. Hoc intellegitur exposuisse
cum dicit honorificabit eum pater noster.
Nam quem maiorem honorem accipe
re poterit adoptatus. quam ut sit ubi
est unicus. Non equalis factus divini
tati. sed consociatus & unitus. Quid
sit autem ministrare christo. cui operis mer
itis tanta pponitur. Hoc potius debe
mus inquirere. Si enim hoc putaveri
mus esse christum ministrare. Et acque sud
cor porum necessaria preparare. aut ce
naticibum coquere. uel apponere uel
poculum dare potumque miscere. Fecer
unt hoc illi qui potuerunt eum in cor
pore habere presentem. Sicut martha
& maria quando & lazarus inuenerat
ex recumbentibus. Sed eodem modo & iam
christo uidas perditus ministravit. Na
& oculos ipse habebat & quamuis ex
eis quem mittebantur sceleratissime
furaretur. Per illum tamen & iam
necessaria parabantur. Hinc est illud
quod cum ei diceret dominus quod facis fac
celeriter. arbitrati sunt quidam quod
eum iusserit propter diem festum neces
saria preparare. uel indigentibus ali
quid dare. Nullomodo igitur de huius

arce modum ministrare.
Ubi sum ergo. ibi erit & minister.
Et si quis mihi ministraverit
sicabit eum pater noster. Quomodo
talia ministrantem reprobi
potius quam honoratum uide
runt ergo alibi querimus quod
traxerit christo & non potius mistis
bis agnoscimus. Cum enim di
citur si quis mihi ministrat in se sequi
Hoc intellegitur uoluit ac si diceret
me non sequatur non mihi
Ministravit ergo ihesu christo qui
querunt sed quia ihesu christi hoc
in se sequatur. nam ambulare
sic talibus scriptum est. Qui
in christo manere debet & sicut illi
laus & ipse ambulare. Deb
porrigit esurienti panem d
cordia facere non de iactant
quod facit dextra. Id est ut
intencio cupiditatis ab operis
Quis sic ministrat christo ministrat
que illi dicitur. Cum enim ex
meis fecistis. mihi fecistis. N
tumque ceterum misericordiam
corporalem. sed omnia opera
propter christum faciens. Tunc e
bona quomodo finis legis christi ad ius
omni credenti. Minister est
ad illud opus magne curam
minimam suam propter tribus po
est enim & pro christo ponere quia
suam membra dicitur esse. Et
tis fecistis pro me fecistis. De
opere & iam si ministrum fa
pellare dignatus est ubi ait. Sic
minis inuenit ministrare
& animam suam ponere

quiramus pānē nr̄m. xlii.

Augustinus unde supra.

Rogo uos fr̄s k mī. ut caritate qua
omniū uirtutum mat̄ esse cognoscit̄
& humilitatem in p̄a fundamentum
xp̄ianæ religionis esse pbat̄. toto
corde diligere. & tota animi uir
tute fortiter retinere. & felicitatē
studeatis dño auxiliante serua
& p̄certo cognoscere. quia istas duas
uirtutes. idest humilitatis & caritatis
qui uoluerit custodire. securus ad na
talem dñi accedere poterit. & ita
uacare dño studeamus. ut in istis
paucis diebus qđ nobis p̄ totū an
num sufficiat congregare possim.
De istis enim diebus aduentus dñi.
ipsum dñm dixisse credimus p̄p
phetā. In diebus sollempnitatum
uestrarū. affligent animas ur̄as. qua
re hoc dixit. quia ieiunia & uigi
lia. & aq̄e & orationes. cumulatā
corpora macerant. se & maculata
da purificant. Membra abstrahunt
fortitudine. sed conscientia ad dura
lāssitudine corū & corporū rediunt.
tur crimina uoluptatū. Per dura
exercitia crucis. luxuriæ uel car
nis gaudia puniunt. ac sic morifica
tione p̄senti. futurae mortis semen
tia p̄ueniunt. & dum culpæ auctor
humiliat. culpa consumit. Dum
corporis afflictio aq̄uoluntariæ
distinctionis infert. tremendi iu
dicii offensa sedat. & ingentia pec
cata. labor soluit exiguis. quæ

uix consumpturus erat ardor &
ternus. Si enim nos ipsi peccatis
nr̄is disciplinā imponimus. sup̄pen
tentiam carnis luxuriæ condemp
namus. cito nobis dñm p̄pitiū faciem.
Peccatum tuum sit agnoscat. & ag
noscat. Nam quomodo potest fieri.
ut illi peccato dī digni iocere.
quod in se homo dedignus agnos
cere. Tractantes ḡ causam salutis
nr̄e. faciamus intra nos. quæ circa
nos medici solent. si est uita a qua
u. querela in prima corporis cu
ra. & citatio medicamenti blan
diens. ap̄ p̄o. Si uero intus in os
sibus uulnūs. & si in uisceribus
uiscerū p̄fandū. & si in auste
riorem & uiuentiorem. & si in
occulta medicamina. & si in ag
nitudo aut exultatione. & si in
re superet. & dolor de. Similis ratio. in animi. & si in
line adhibenda est. si in peccata. & si in
uel inferno. & si in aliqua re
p̄bensibili uoluntate. Si oculo pec
cavit. aut corde. & si in cogi
tationis macula. cotidiana ora
ne curanda sunt. & si in purga
tione tergendā. Si uero quisq̄ con
scientiam suam intus in re. & si in
crim̄ aliquod capitale commisit.
si aut fidem suā falso testimonio ex
pugnauit ac p̄didit. si sacri ueri
tatis nom̄ p̄ uiri temeritate uola
uit. si in uicem. & si in tunicā &

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

22/02/11b

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 91/26/22

Bestand: J 522 B XIII 278a

121
bit adponi. ^{cum} quam uelit miser-
cum iustorum & humilium. paupe-
rum ^{gloria} ^{gloriari} ^{gloriari} uidet duris quon-
dam paupertatis subiaccuisse la-
boribus. & illa multa quae cum tanta
morum mala portasse. ne ad illa
eterna mereretur supplicia pueni-
re. Ut ergo haec tam dura & tam
terribilia ante illud tribunal et
in iudicis audire non mereamur. dum
ad hoc. & cum di adiutorio impotes-
tate nostra e consideremus conscientias
nras. & aliqua crimina. uel pecca-
ta capitalia. necdum elemosinis
& orationibus purgata in nobis ad-
huc dominari cognoscimus. portum
penitentiae. deuictis peccatorum.
fluctibus xpo gubernante festinemus
intrare. Et si quid in nauicula anime
nostrae multis tempestationibus peccato-
rum aut per superbiam fractum. aut per
auaritiam. ruptum. aut per luxuriam
resolutum esse cognoscimus. conpo-
nere. uel reparare bonis operibus
festinemus. Studeamus iugiter uitio-
rum exaurire sententiam. Non enim
nocent peccata praeterita. si non praesentia
sic enim nulli iustorum sufficit iusti-
tia sua si non perseuerauerit usque in finem.
ita nulli peccatorum nocere poterit
iniquitas sua si ante quam de corpo-
re isto discedat. ad elemosinarum
remedia. uel ad penitentiae me-
dicamenta confugerit. Sed quia quan-
do. uel qua hora. de hoc seculo rapi-
amur scire non possumus. sine ulla

dilatione uel mora desinistra. fuge-
re festinemus ad dexteram. Non san-
tati credendum est. non tati in re-
medium salutis suae. semper paratus
sit. qui uitae suae semper incertus est.
Quia qui nos securos fecit docendo.
peccator in quacumque die conuersus
fuerit. omnes iniquitates eius obliuio-
ni tradentur. ipse & iam cunctos esse
uoluit dicens. Nolite tardare con-
uertere ad dominum. nec differatis de die
indiem. sed forte quando genera-
lit omnes ad penitentiam prouocamus.
aliquis intra se cogitat dicens. Ego
iuuenis homo uxorem habens. quo
modo possum aut capillos minuire.
aut habitum religionis adsumere.
Hec nos ^{hoc} dicimus fratres karissimi. non predicamus. ^{hoc}
ut inuenies qui coniuges habere ui-
dentur habitum magis quam mores de-
beat commutare. Quia enim homi-
ni uxorem habenti nocet simor se
perditos uoluerit ad opera bona uel
honesta conuertere. si peccatorum
suorum uulnera. elemosinis icui-
nus. & orationibus ad sanitatem pris-
tinam studeat reuocare. Uera enim
conuersio sine uestimentorum commuta-
tione sufficit sibi. uestimenta religio-
sa sine bonis operibus. non solum re-
medium habere non poterunt. sed
& iam iustum dei iudicium sustinebunt.
Conuertamur ergo ad meliora. dum in
nostra sunt potestate. remedia. Hic
extinguamus mortem. moriendo
peccatis. hic uitam uitae mentis ad

22/23 / 26/23

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 91/26/23

Bestand: J 522 B XIV 278 a

ta carissimi domine sancti
cessa presumit. quasi abor
sus ab eo sit; Et necesse era
rit. in quo tota se mole r
um quidem suę repper
demum post tot se se
presentias non habentē
tionis habere carnalis; U
dem et in lectum est an
te in glorie obsequia
sicut. angeli ministran
bantur; Et ideo fratre
muri et quid abolum t
crederet. ex paterne il
ris ueritate; Vincere
tenit. quicumque sal
lana cunctis tumid
et omnium auar
re frenare luxuriam
inutilia et sepe per
rarum etiam pnceio
iustitiam munerib
nienta in gloriam
ambitum declinare
maledicta cohibere
lana. animam uul

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.
Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Bestand:

522 B XIII 673

Film:

B 86/48

0 1 2 3 4 5 cm

29

86/48/29

unctus; Scriptum est non
plex in hac respicienda priu
tas. p quā nec uertutū rei
tuerā sunt. Verū ut scrip
brē tam non comprēben
emptandem nō tam mei.
mptat; Videt etiam in
is sunt. & postea quēdi
unt. tertiū adhuc temp
nquit in montem ex
na mundi. & honores
prociens adorauctis
re est omne quod sua
nis qui adorat diabo
etq; mundi. partes sa
Sed dñs ac saluator
t dicens. Vade et ad
um adorabis & illi o
onia ingeruntur n
dens confitetur. Re
simus. adempta sibi
agnoscere n̄ potest.
itur. mundi quida
rius non cederebat
adorari in probe por
orandum; Et qd plu

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe an Dritte zu diesen Zwecken nur mit schriftlicher Genehmigung.

Vorlage: Hauptstaatsarchiv Stuttgart

Bestand:

J 522 B XIII 673

Film:

B 86/48

0 1 2 3 4

86/48/28

RS. Scipfidem uicerunt regna.
F operati sunt iusticia adepti sunt remissio
 nes. Obdurauerunt ora leonū. extin xerunt impetu
 ignis. effugerunt aciem gladii. Conualuerunt
 de infirmitate. fortes facti sunt in bello. Castra
 uerterunt exterorū. acceperunt mulieres dere str
 rectione mortuos suos. Alii aut dissentisunt. non
 suscipientes redemptionē. ut meliore inuenirent
 resurrectionē. Alii ludibria. et uerba expti. in
 sup et uincula et carceres. Lapidati sunt. sectifi.
 temptati sunt. i no cisione gladii mortui sunt.
 Circuierunt in melotis. in pellib; caprinis. Egentes.
 angustati. afflicti. quib; dignus non erat mun
 dus. In solitudinib; errantes. et montib; et spe
 luncis. et in cauernis terre. Et huius testimonio
 fidei pbatu inuenti sunt. In xpo ihu. dno nro.

62. orio sus de us infanctis mirabi lis in maesta
 re facies p doria V Dextera tua do mine
 glorificata est in uirtui te dextera manus tu
 confre ga inimi ed. A E V A
 Sacerd tu do mine be ne dicent gloriam reg ni
 tu dicent sedm mattheum. L v ca

91/26/15

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 31/26/15

Bestand: J 522 E 1 Nr. 444

habitat in uob. siq̄ aut sp̄m xpi non habet. hic non ē
eius. Si aut xps in uob ē. corpus quidem mortuū ē
p̄pt̄ peccatū. Sp̄s uero uita. p̄pt̄ iustificationē.

Quod si sp̄s eius qui suscitauit xpm ihm a mortuis. ui

uificauit et mortalia corpora ur̄a. Propt̄ in habi
tante sp̄m scm̄ in uob. p̄ ihm xpm dñm nr̄m.

In nullo tempore. Cum transcendisset scdm̄ matheu

innaui. rursus trans fretum. Conuenit turba mul

ta ad illū. et erat circum mare. Et uenit quidā de archi

sinagogis nomine iairus. et uidens eū p̄cidens ad pe

des eius. et deprecabatur eū multū dicens. Qm̄ filia

mea in extremis ē. ueni in pone manū sup̄eam. ut

salua sit et uiuat. Et abiit cū illo. et sequebatur

cū turba multa. et conprimebant illū. Et mulier

quedā erat in multa p̄pressa a complurib; medicis

et rogauerat om̄a sua. nec quicquā poterat. sed

magis deterius habebat. Cum audisset de ih̄u.

uenit in turba retro. et tetigit uestimentū eius.

for̄ sanguis ^{exierat ē} eius. et sensit corpore quod sanata esset

a plaga. Et statim ih̄s cognoscens in semetipso

uirgine que exiebat de eo. conuersus ad urbem

dicebat. Quis tetigit uestimenta mea. Et dice

q̄ ih̄s p̄t̄ h̄m̄ m̄b̄ ḡofo

h̄m̄ m̄b̄ ḡofo
h̄m̄ m̄b̄ ḡofo
h̄m̄ m̄b̄ ḡofo

St. A.
gaur
h. 1. 1.
J. 1. 1.
E. 1.
M. 1.
L. 1.

01/26/14

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 91/26/14

Bestand: J 522 E 1 Nr. 444

RS. Scipfidem uicerunt regna.
F operati sunt iusticia adepti sunt remissio
 nes. Obdurauerunt ora leonū. extin xerunt impetu
 ignis. effugerunt aciem gladii. Conualuerunt
 de infirmitate. fortes facti sunt in bello. Castra
 uerterunt exterorū. acceperunt mulieres dere str
 rectione mortuorum suos. Alii aut dissentisunt. non
 suscipientes redemptionē. ut meliore inuenirent
 resurrectionē. Alii ludibria. et uerba expti. in
 sup et uincula et carceres. Lapidati sunt. sectifi.
 temptati sunt. i no cisione gladii mortui sunt.
 Circuierunt in melotis. in pellib; caprinis. Egentes.
 angustati. afflicti. quib; dignus non erat mun
 dus. In solitudinib; errantes. et montib; et spe
 luncis. et in cauernis terre. Et huius testimonio
 fidei pbatu inuenti sunt. In xpo ihu. dno nro.

62. orio sus de us infanctis mirabi lis in maesta
 re facies p doria V Dextera tua do mine
 glorificata est in uirtui te dextera manus tu
 confre ga inum ed. A E V A
 Sacerd tu di mine be ne dicent gloriam reg ni
 tu dicent sedm matheum. L v ca

91/26/15

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 31/26/15

Bestand: J 522 E 1 Nr. 444

habitat in uob. siq̄ aut sp̄m xpi non habet. hic non ē
eius. Si aut xps in uob ē. corpus quidem mortuū ē
p̄pt̄ peccatū. Sp̄s uero uita. p̄pt̄ iustificationē.

Quod si sp̄s eius qui suscitauit xpm ihm a mortuis. ui

uificauit et mortalia corpora ur̄a. Propt̄ in habi
tante sp̄m scm̄ in uob. p̄ ihm xpm dñm nr̄m.

In nullo tempore. Cum transcendisset scdm̄ matheu

innaui. rursus trans fretum. Conuenit turba mul

ta ad illū. et erat circum mare. Et uenit quidā de archi
sinagogis nomine iairus. et uidens eū p̄cidens ad pe

des eius. et de p̄caba. tur eū multū dicens. Qm̄ filia
mea in extremis ē. ueni in pone manū sup̄eam. ut

salua sit et uiuat. Et abiit cū illo. et sequebatur

cū turba multa. et conprimebant illū. Et mulier

quedā erat in multa p̄pressa a complurib; medicis

et rogauerat om̄a sua. nec quicquā poterat. sed

magis deterius habebat. Cum audisset de ih̄u.

uenit in turba retro. et tetigit uestimentū eius.

for̄s sanguis ^{exierat ē} eius. et sensit corpore quod sanata esset

a plaga. Et statim ih̄s cognoscens in semetipso

uirgine que exiebat de eo. conuersus ad urbem

dicebat. Quis tetigit uestimenta mea. Et dice

q̄ ih̄s p̄t̄ h̄m̄ m̄b̄ ḡofo

h̄m̄ m̄b̄ ḡofo
h̄m̄ m̄b̄ ḡofo
h̄m̄ m̄b̄ ḡofo

St. A.
genu
h. 1. 1. 1.
J. 1. 1.
E. 1.
M. 1.
L. 1.

01/26/14

Hauptstaatsarchiv Stuttgart
Konrad-Adenauer-Straße 4
7000 STUTTGART 1

Alle Rechte vorbehalten!

Veröffentlichung, Vervielfältigung oder Weitergabe
an Dritte nur mit schriftlicher Genehmigung.

© Aufnahme: HAUPTSTAATSARCHIV STUTTGART

Film: B 91/26/14

Bestand: J 522 E 1 Nr. 444